

Välkomna till Världscancerdagen 2026!

Programmet börjar kl. 13:00

Program för dagen

- Uppdaterad nationell cancerstrategi
- Europeiska kodexen mot cancer
- HPV och livmoderhalscancer
- Fysisk aktivitet vid barncancer

- Kraftens hus Sjuhärad firar 8 år och digitala Kraftens hus invigs

Nationell cancerstrategi 2.0

Världscancerdagen på Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Johanna Svensson, RCC Väst

Sahlgrenska Comprehensive Cancer Center

Sahlgrenska Akademin

Strategins utgångspunkt:

Svensk cancervård är mycket bra. Vi ska vara stolta över vad vi uppnått och sträva efter att bli ännu bättre.

Det här är en uppdatering, inte en ny strategi. De flesta insatser som nämns är redan igång.

Strategin i siffror

40

40 sidor- En strategi

10

Perspektivet är 10 till 15 år.

3
23

Det finns tre huvudmål uppdelat på 23 delmål.

Ökad överlevnad och bättre livskvalitet
– nationell cancerstrategi 2.0

 Regeringskansliet
Socialdepartementet

1

Minskad risk att utveckla cancer och fler som diagnostiseras tidigt

- Minskad cancerrisk genom ett strategiskt och samordnat hälsofrämjande och förebyggande arbete.
- Minskad sjuklighet och dödlighet i cancer genom tidig diagnostik.

2

Ökad canceröverlevnad

- Fler patienter överlever cancer genom diagnostik och behandling av hög kvalitet.
- Interventionsstudier utvecklar morgondagens cancervård.

3

Bästa möjliga livskvalitet – under och efter cancersjukdom

- Personanpassat stöd för ett gott liv under och efter cancer.
- Bästa möjliga livskvalitet vid livshotande sjukdom.

Personcentrering, jämlikhet, forskning och innovation, samordning och utveckling

Mer ansvar på myndigheterna, mer fokus på uppföljning

- Uppföljning av rehabiliteringsinsatser
- Uppföljning av om tidiga palliativa vårdbehov tillgodoses
- Genomlysna evidensen och kostnadseffektiviteten för den uppföljning som rekommenderas inom cancervården
- Följa upp effekten av läkemedelsanvändningen

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys får i uppdrag att löpande utvärdera implementeringen och resultaten av den nationella cancerstrategin i förhållande till strategins mål.

Struktur

Varje kapitel innehåller

- Nulägesbeskrivning
- Vision för utvecklingen
- Delmål som relaterar till området
- Exempel på insatser som kan driva utvecklingen

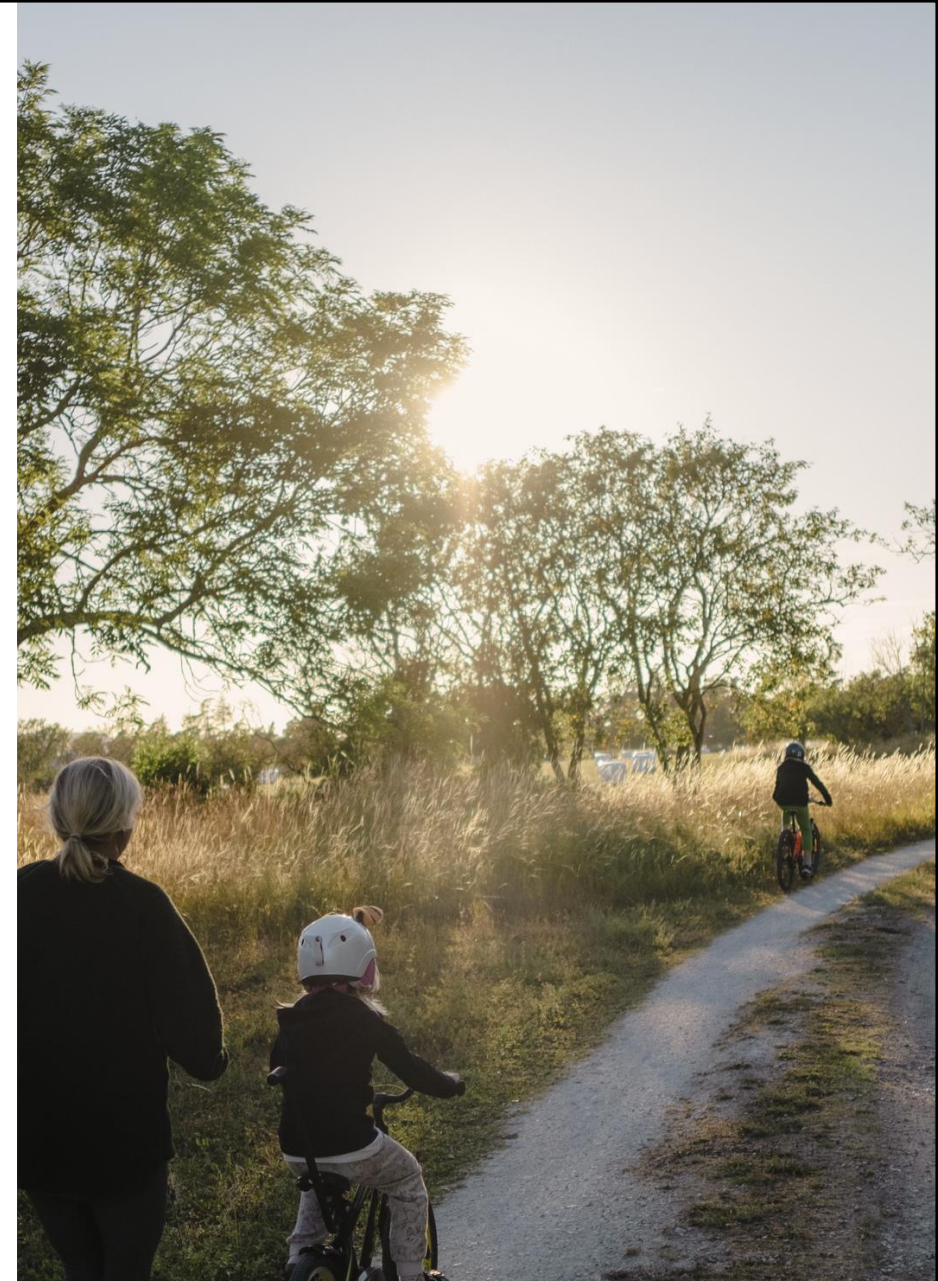
Barnperspektivet är inkluderat i alla kapitel, liksom unga vuxna.

Innehåll

Förord	3
Inledning	5
Struktur, mål och uppföljning	6
Förebygga cancer	9
Screening	13
Personcentrering	15
Tillgänglighet	18
Diagnostik och behandling	20
Precisionshälsa	23
Rehabilitering och uppföljning	25
Palliativ vård	28
Forskning och innovation	31
Ansvarsfördelning och strukturer för samverkan	34
Kunskapsstyrning	37

Nationell samverkansgrupp

En nationell samverkansgrupp för svensk
cancervård ska etableras

Ny nationell samverkansgrupp

- Tre aktörer: Socialstyrelsen (sammankallande), RCC i samverkan och CCC-nätverket. Ytterligare aktörer kan inkluderas efter behov.
- Ska se till cancervården i sin helhet och samtliga av cancervårdens beståndsdelar och nivåer, inklusive patient- och närståendeperspektivet.
- Ska årligen delge Socialdepartement en analys av aktuella behov inom svensk cancervård samt förslag till åtgärder och satsningar som behövs för att utveckla cancervården i den riktning som strategin anger.

Exempel på insatser

Förebygga
cancer

- Samordnat hälsofrämjande och förebyggande arbete med förtydligat ansvar
- Det förebyggande och hälsofrämjande arbetet kopplat till cancer samordnas med det hälsofrämjande och förebyggande arbetet för andra icke-smittsamma sjukdomar.
- Folkhälsomyndigheten tar fram en **handlingsplan** för ett samordnat preventivt arbete mot cancer och andra ickesmittsamma sjukdomar.

Exempel på insatser

- Jämlik tillgång till cancerscreening i hela landet
- Socialstyrelsen följer systematiskt upp implementeringen av rekommendationer och vårdprogram om screening mot cancer
- Nationella kallelsekansliet etableras för de screeningprogram där det bedöms fördelaktigt.
- Socialstyrelsen inkluderar evidensbaserade metoder för att nå underrepresenterade grupper i myndighetens screeningrekommendationer.

Exempel på insatser

Person-
centrering

- **Förstärkt koordinering kring patienten och ökad patient- och närståendedelaktighet**
- Varje patient erbjuds en kontaktsjuksköterska som arbetar utifrån den nationella uppdragsbeskrivningen för kontaktsjuksköterskor.
- Förbättrad samordning mellan vårdinstanser och för **aktiva överlämningar inom och mellan barn- och vuxencancervården** tas fram och implementeras.
- **Individuella behandlings- och uppföljningsplaner görs tillgängliga inom barn- och vuxencancervården.**
- **Förstärkt närståendestöd**

Exempel på insatser

Diagnostik
och
behandling

- Regionerna säkerställer löpande utmönstring av vårdåtgärder som inte är värdeskapande för patienterna.
- Den nationella samverkan mellan universitetssjukhusens ATMP-centrum stärks. Jämställd och jämlik tillgång till ATMP-behandling följs upp regelbundet.
- Uppföljning av implementering av nya cancerläkemedel säkerställs.

Exempel på insatser

- Nationell infrastruktur för precisionsdiagnostik
- Etablering av molekylära konferenser
- Program för jämställd och jämlikt införande av implementering av precisionshälsa

Exempel på insatser - regionernas ansvar

- Integrerad värdering av rehabiliteringsbehov och jämlik tillgång till specialiserad rehabilitering
- Säkerställa att strukturerade bedömningar av rehabiliteringsbehov görs i enlighet med de gällande vårdprogrammen för cancerrehabilitering.
- Patienter med avancerade rehabiliteringsbehov ska ges tillgång till specialiserad rehabiliteringskompetens.
- Uppföljning efter cancersjukdom
- Samtliga diagnosticerade med cancer före 30 års ålder erbjuds tillgång till långtidsuppföljning

Exempel på insatser

- **En stärkt och jämlik palliativ vård vid livshotande sjukdom**
- Samtliga vårdgivare med ansvar för patienter med palliativa behov säkerställer implementeringen av relevanta kunskapsstöd för barn och vuxna.
- Regionerna säkerställer tydliga strukturer och riktlinjer för omhändertagande av barn med palliativa vårdbehov och deras närstående.
- Samverkan mellan region och kommun stärks inom den palliativa vården för både barn och vuxna.

Exempel på insatser

- Ökad integrationen mellan forskning och cancervård
- Säkrad tillgång till hälsodata
- God och jämlik tillgång till interventionsstudier

Tack!

Europeiska kodexen mot cancer- vilket handlingsutrymme har vi?

Ellen Brynskog

Leg. Sjuksköterska, folkhälsovetare, utvecklingsledare RCC Väst

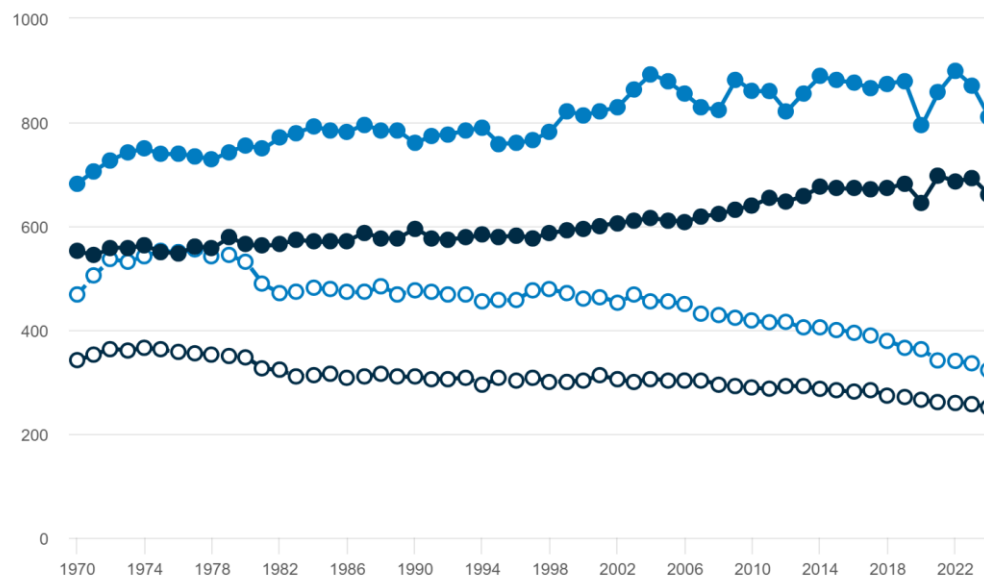
Insjuknande och dödlighet i cancer

Antal personer per 100 000 invånare som insjuknat i cancer eller dött i cancer per år i Sverige, åldersstandardiserat

Måttenheter: Antal per 100 000 invånare

All cancer

Antal per 100 000

Dödlighet - kvinnor

Dödlighet - män

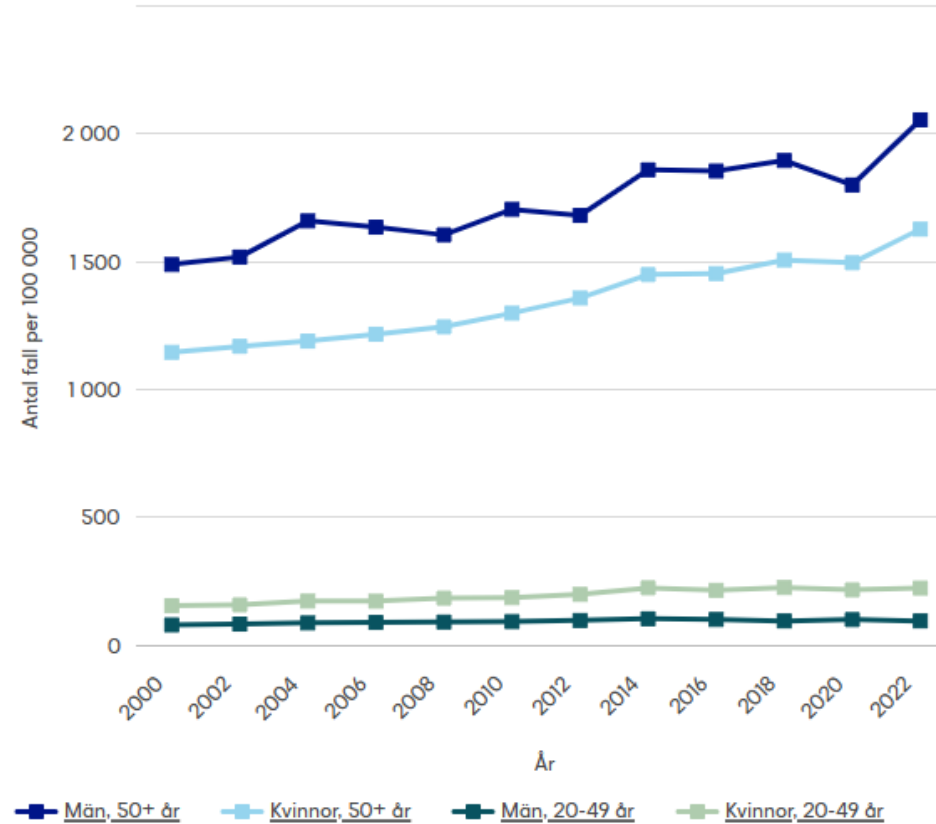
Insjuknande - kvinnor

Insjuknande - män

Källa: Socialstyrelsen

Insjuknande i cancer

Insjuknande i cancer år 2000-2022. Antal fall per 100 000 invånare, uppdelat på kön och ålder.

Källa: Socialstyrelsen

Så vad ska vi göra??

28% av cancerfallen
i Sverige är
förebyggbara!

Och jag tror
att det är en
underdrift...

Källa: [Institutet för hälsoekonomi 2020](#)

European Code Against Cancer

Webbplats: [European Code Against Cancer | 14 ways to prevent cancer](#)

1 SMOKING

Smoking

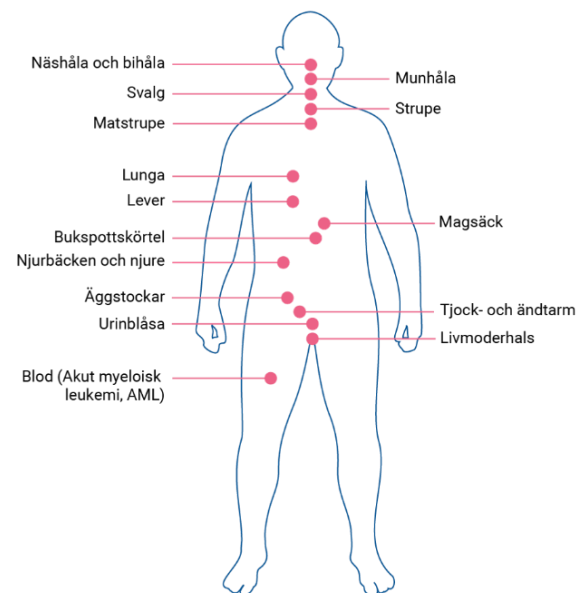
Do not smoke. Do not use any form of tobacco, or vaping products. If you smoke, you should quit.

2 EXPOSURE TO
OTHER PEOPLE'S
TOBACCO SMOKE

Exposure to other people's tobacco smoke

Keep your home and car free of tobacco smoke.

- Höj skatterna
- Begränsa tillgången
- Förbjud reklam och sponsring
- God tillgång på avvänjningsstöd
- Hälsovarningar, märkning och standardiserade paket
- Folkhälsokampanjer

3 OVERWEIGHT AND OBESITY

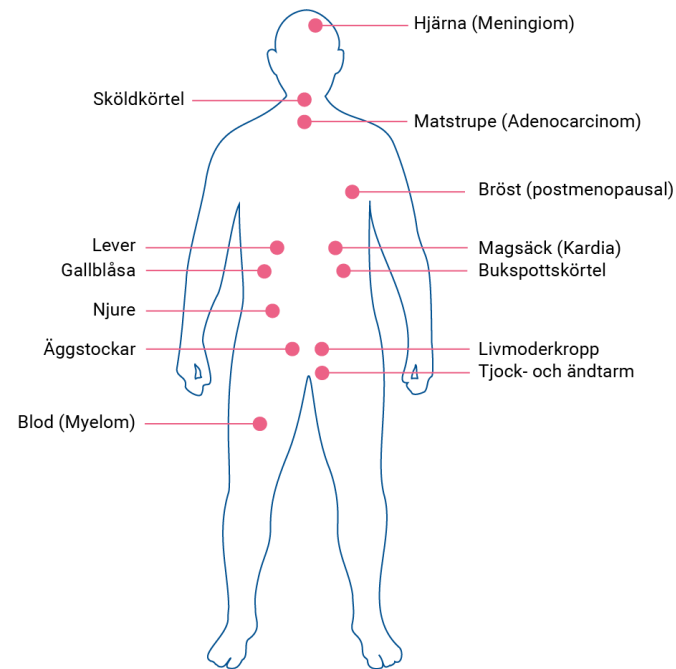

Overweight and obesity

Take action to avoid or manage overweight and obesity:

- Limit food high in calories, sugar, fat, and salt.
- Limit drinks high in sugar. Drink mostly water and unsweetened drinks.
- Limit ultra-processed foods.

Övervikt-Obesitas

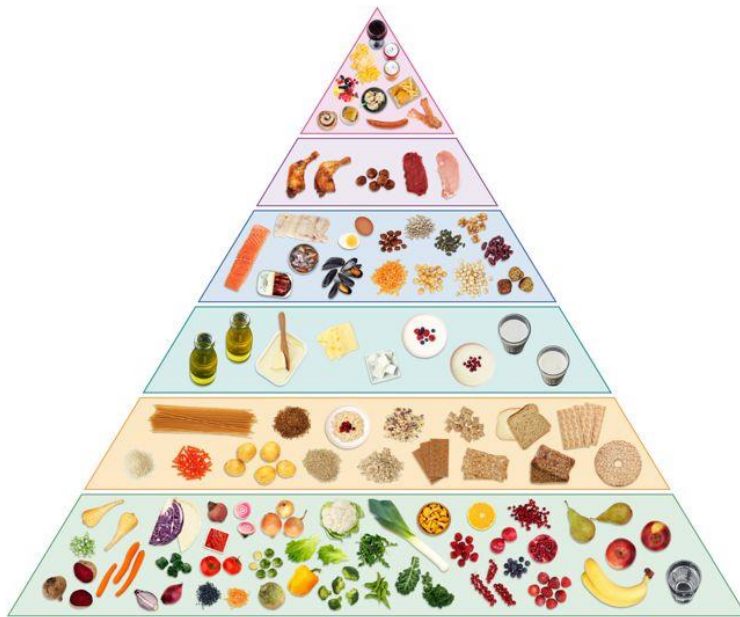

- Justera skatter: Dyrare ohälsosam mat, billigare hälsosam
- Gör det hälsosamma valet det lättaste (billigast, mest tillgängligt)
- Skärp upphandlingsregler
- Förbjud marknadsförning av ohälsosam mat, särskilt mot barn
- Tillsäkra god tillgång till viktminskningsbehandling
- Förbättra näringsdeklarationer
- Uppdatera läroplaner
- Folkhälsokampanjer

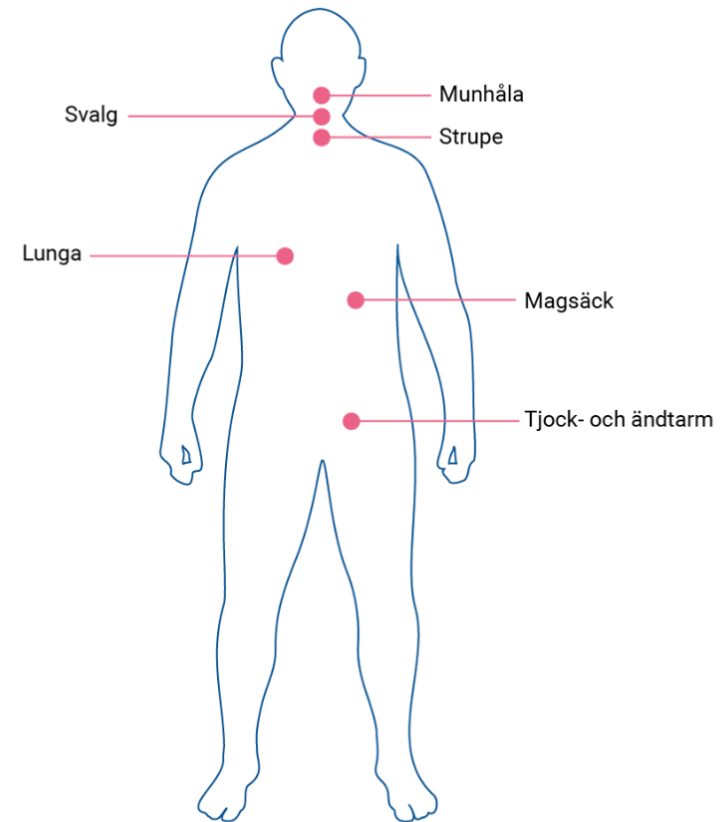

Diet

Eat whole grains, vegetables, legumes, and fruits as a major part of your daily diet. Limit red meat, and avoid processed meat.

Källa: Livsmedelsverket

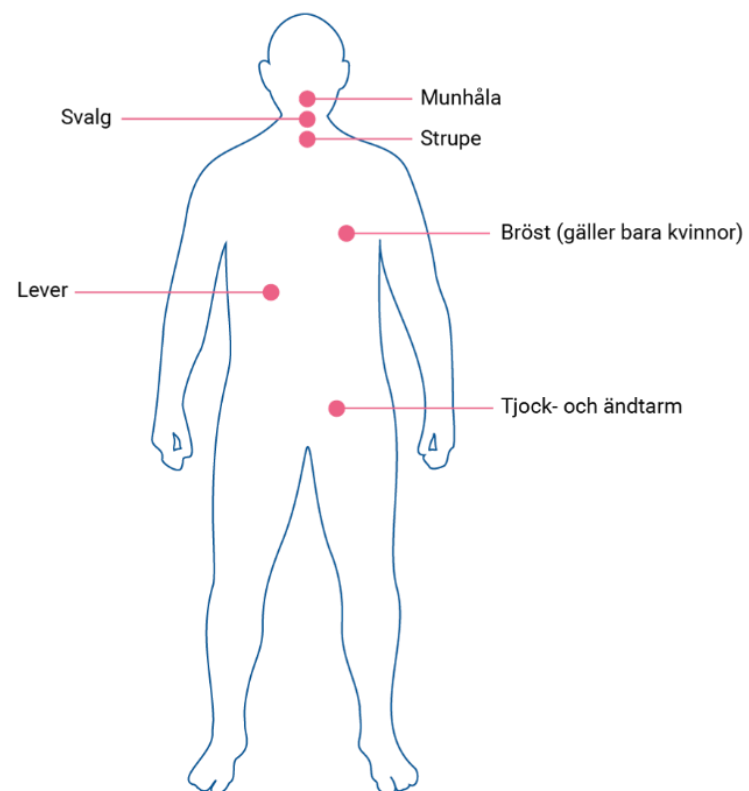

- Öka skatten på processat kött, minska skatten på baljväxter, grönsaker och frukt
- Gör det hälsosamma valet det lättaste (billigast, mest tillgängligt)
- Uppdatera näringsdeklarationer (front of pack)
- Uppdatera och sprid nationella riktlinjer
- Uppdatera läroplaner
- Folkhälsokampanjer

Alcohol

Avoid alcoholic drinks.

- Höj priset
- Begränsa tillgången
- Förbjud reklam
- Obligatoriska hälsovarningar bör inkludera cancer
- Säkra god tillgång till vård och stöd
- Folkhälsokampanjer

Air pollution

Take action to reduce exposure to air pollution by:

- Using public transportation, and walking or cycling instead of using a car.
- Choosing low-traffic routes when walking, cycling, or exercising.
- Keeping your home free of smoke by not burning materials such as coal or wood.
- Supporting policies that improve air quality.

- Lungcancer
- (Urinblåsa)
- (Bröst)
- (hematologisk cancer)

- Minska industriutsläppen
- Harmoniera lagstiftningen med EU
- Förbättra stadsplanering för att skygga människor från luftföroreningar och underlätta aktiv transport
- Subventionera inköp av t.ex. solpaneler

Inledning

Under en livstid kommer en av tre att någon gång drabbas av cancer. Det är en sjukdomsgrupp som de flesta av oss relaterar till och som väcker känslor – kanske först och främst oro och osäkerhet inför sjukdomsprognos och behandling, men också utifrån den livspåverkan sjukdomen ofta innebär för såväl den drabbade som för anhöriga. Samtidigt sker stora framsteg inom cancervården. Fler överlever sin cancerdiagnos. Sverige har idag bland Eu-

Strategin handlar om att minska riskerna att insjukna i cancer, att de som drabbas ska diagnosticeras tidigt, att fler ska överleva cancer och att alla som drabbas ska må så bra som möjligt både under och efter en cancersjukdom. Detta genom exempelvis en stärkt rehabiliterande och palliativ vård. Strategin tar även hand om delar av cancervården som inte har fått tillräckligt med uppmärksamhet tidigare, till exempel stöd till anhöriga och ett större fokus på

European Code Against Cancer, 5th Edition

14 ways you can help prevent cancer

Källa: [European Code Against Cancer | 14 ways to prevent cancer](#)

Tack!

Ellen.brynskog@vgregion.se

HPV och livmoderhalscancer – en global utblick

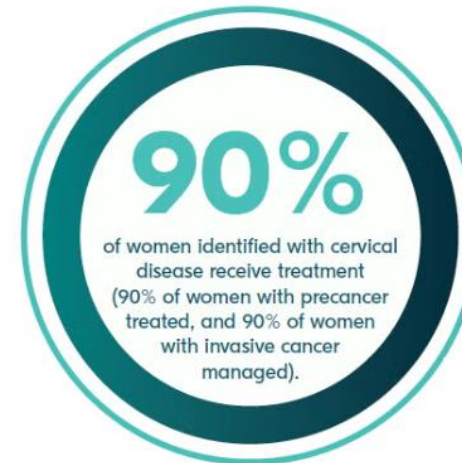
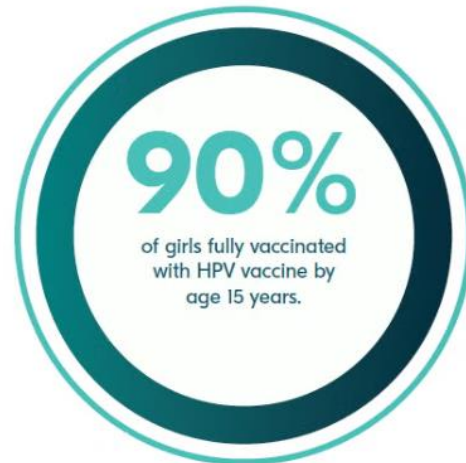
Miriam Elfström, Med. Dr.

Projekt koordinator, Utrotningsprojektet

Ordförande, Nationella arbetsgruppen för prevention mot livmoderhalscancer (NACx)

Kontext

- De senaste åren har vi satsat på utrotning av livmoderhalscancer i Sverige till 2027 – stort engagemang och statistiken visar framgångar
- Vi har effektiva verktyg för att förebygga livmoderhalscancer samt hitta och behandla förstadier så att de inte utvecklas vidare till cancer, utmaningen är att nå ut med dessa strategier
- WHO uppmanade världens länder att utrota livmoderhalscancer 2016
 - WHO:s definition på utrotning: Incidens < 4 /100 000 /år
 - I World Health Assembly har världens hälsoministrar enats om att delta i global utrotning av livmoderhalscancer

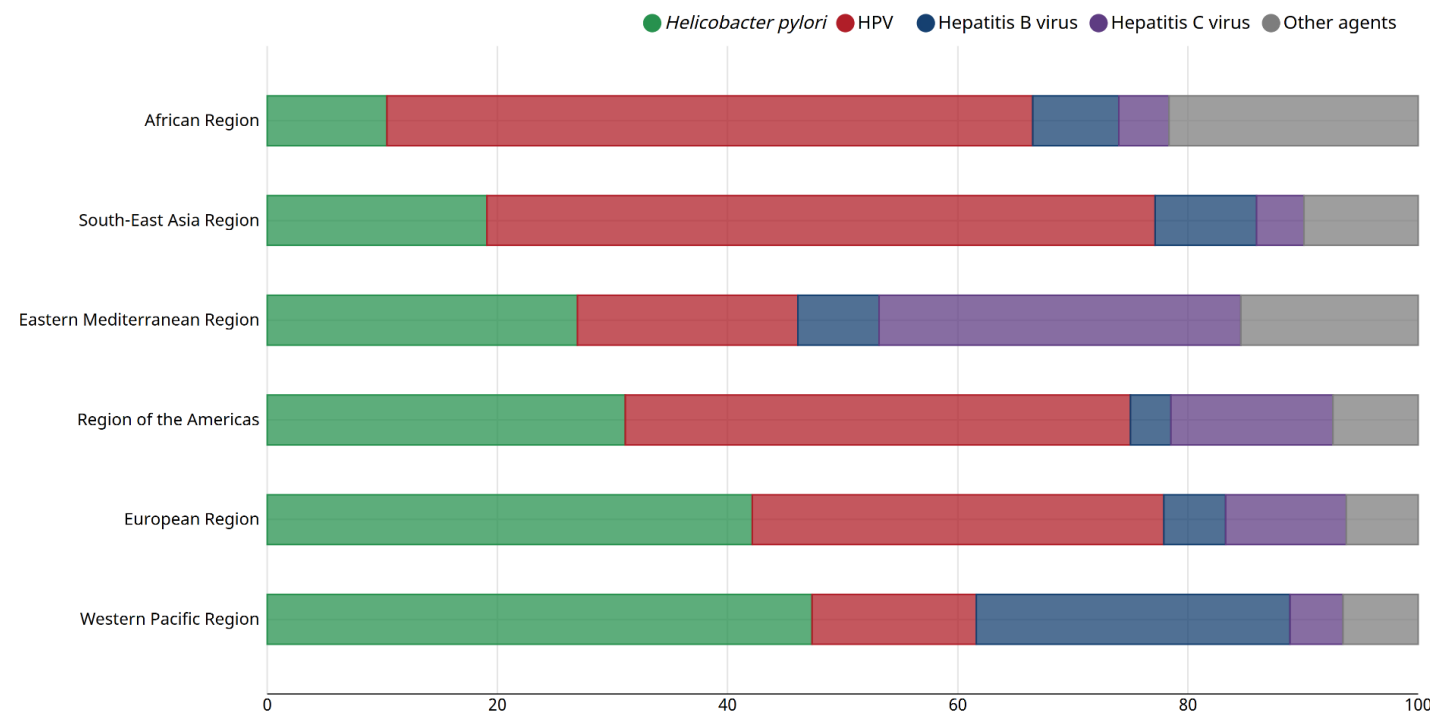

WHO:s mål till 2030

Virus som orsak till cancer

1 av 6 cancerfall orsakas av infektion

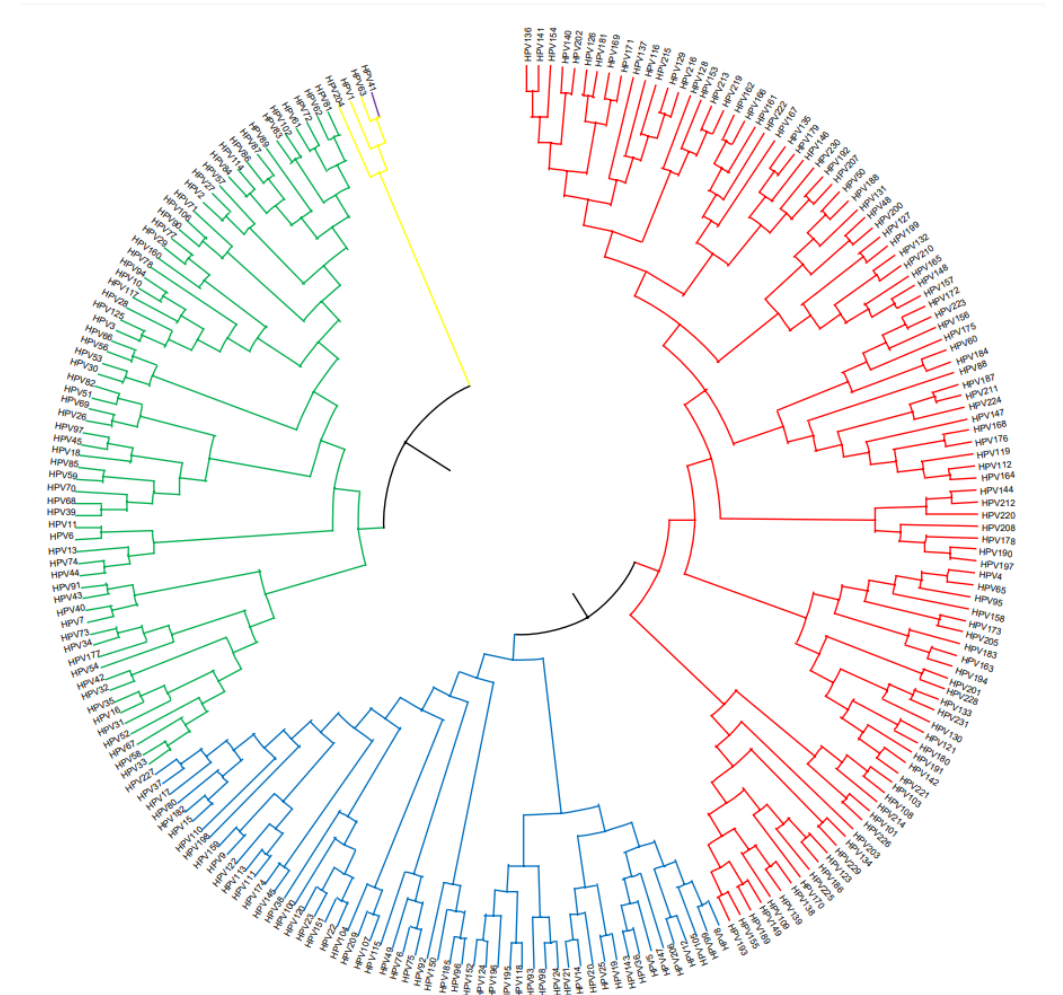
Proportions of cancer cases among both sexes attributable to infections in 2020 (by WHO region)

Data source: Methodology described in "Global burden of cancer attributable to infections in 2018: a worldwide incidence analysis; de Martel C, Georges D, Bray F, Ferlay J, Clifford GM; Lancet Glob Health, 2020" applied to 2020 cancer incidence estimates.
Graph production: Global Cancer Observatory (<http://gco.iarc.fr/>)
© International Agency for Research on Cancer 2026

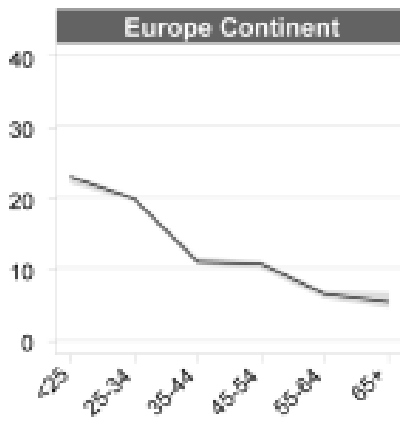
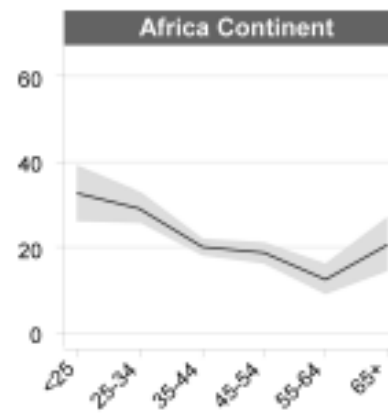
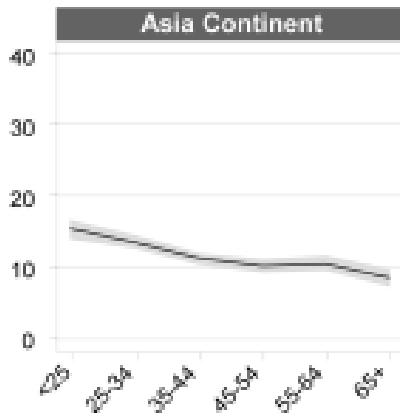
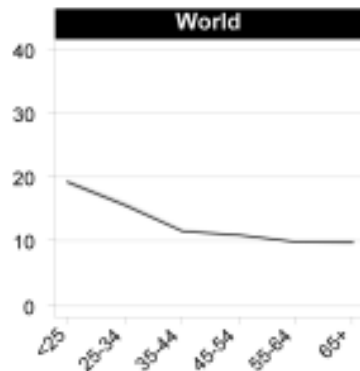
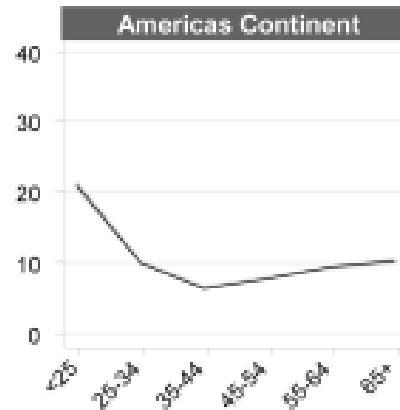
Humant papillomvirus

- Tillhör familjen papillomvirus (PV)
- Viruset har funnits med människan under hela evolutionen
- HPV är genetiskt stabilt och förändras väldigt lite
- 231 typer kartlagda:
 - Runt 40 är kända för att infektera slemhinna anogenitalt och/eller oralt, 13 är kända som onkogen (hög, medel eller låg)
 - 8 prioriterade av WHO för screening
 - Resten infekterar hud och orsakar hudvårtor (händer, fötter)

Hur vanligt är det med HPV?

- Viss skillnader över världen i prevalens och i vilka typer av HPV är vanligast
- Men, mönstret är ungefär densamma, HPV prevalens är högst bland kvinnor i sen tonåren/tidigt 20 års åldern, minskar med stigande ålder

Bruni et al., JID 2010

Incidence

Age standardized (World) incidence rates, Cervix uteri, females, all ages

Mortality

Age standardized (World) mortality rates, Cervix uteri, females, all ages

All rights reserved. The designations employed and the presentation of the material in this publication do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of the World Health Organization / International Agency for Research on Cancer concerning the legal status of any country, territory, city or area or of its authorities, or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries. Dotted and dashed lines on maps represent approximate borderlines for which there may not yet be full agreement.

Data source: GLOBOCAN 2022
Graph production: IARC
(<http://gco.iarc.fr/today>)
World Health Organization

International Agency
for Research on Cancer
World Health
Organization

Hur ser det ut i världen?

- 8:e vanligaste cancerform bland kvinnor
- Cirka 660.000 kvinnor får en livmoderhalscancer diagnos per år
- Och 348.000 kvinnor dör i livmoderhalscancer varje år
 - 90% av dessa dödsfall sker i låg och medelinkomstländer

Hur långt har vi kommit mot utrotningsmålen?

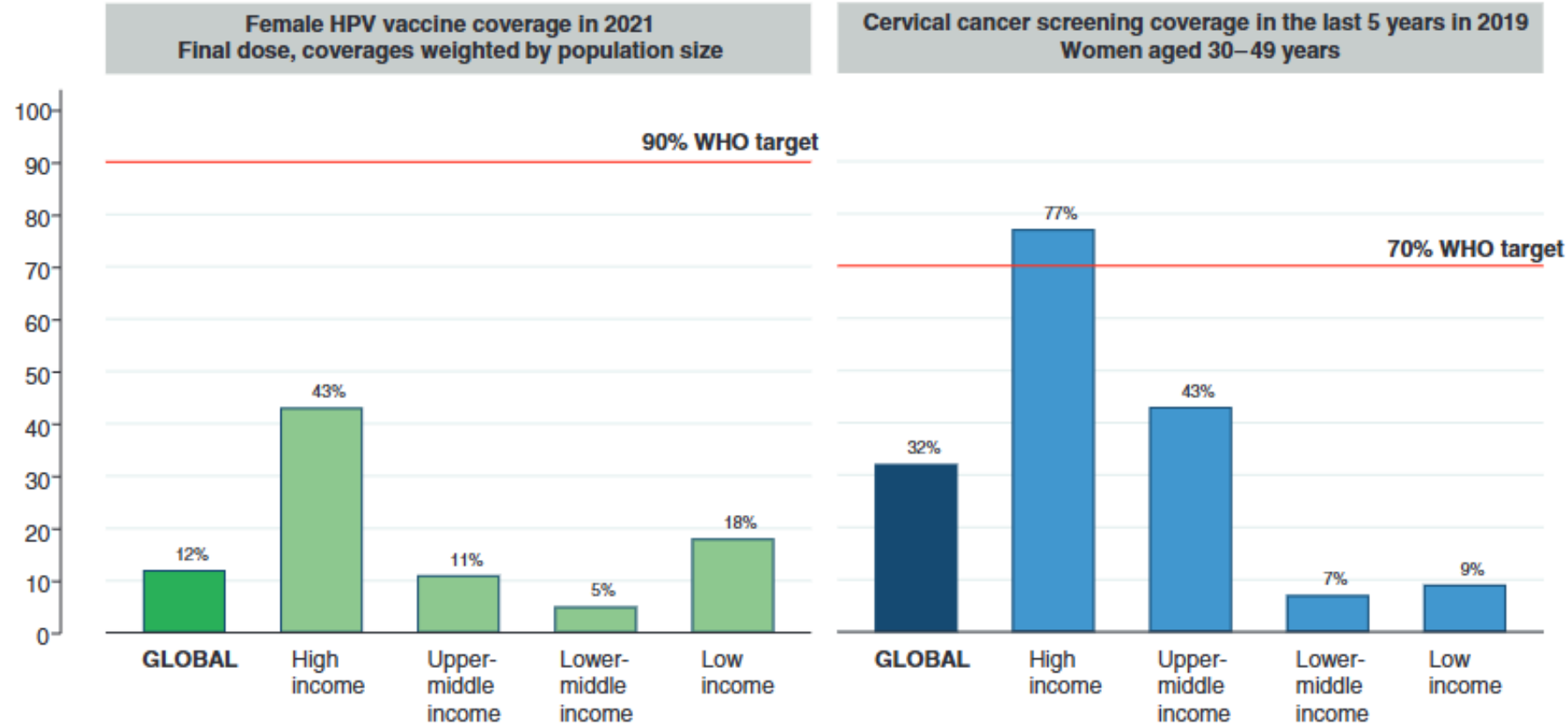

FIGURE 1 Global estimates of HPV vaccine coverage and cervical cancer screening by income. HPV screening >50% of all cervical screening in high income countries only.

Hur kommer vi framåt?

- **Utmaningar**

- Olika prioriteringar som tävlar om vårdens uppmärksamhet – svår avvägning att satsa på prevention
- Äldre metoder kräver mer omfattande infrastruktur och utbildning av vårdpersonal – betyder att implementering har varit resurs krävande
- Skift i biståndspengar och projektstöd till låg- och medelinkomstländer

- **Möjligheter**

- HPV vaccination är mer effektiv än vi förväntade oss, WHO rekommenderar 1-2 doser för kvinnor <20 och 2 doser för kvinnor >20 år
 - Begränsade resurser för vaccination kan användas för att skydda fler
- Självprovtagning öppnar för att nå fler utan utbildad vårdpersonal
- HPV analyser utvecklas för att vara snabbare och billigare
- Direkt samarbeten möjligt för att stödja implementering och kapacitetsutveckling

Hur långt har vi kommit i Sverige?

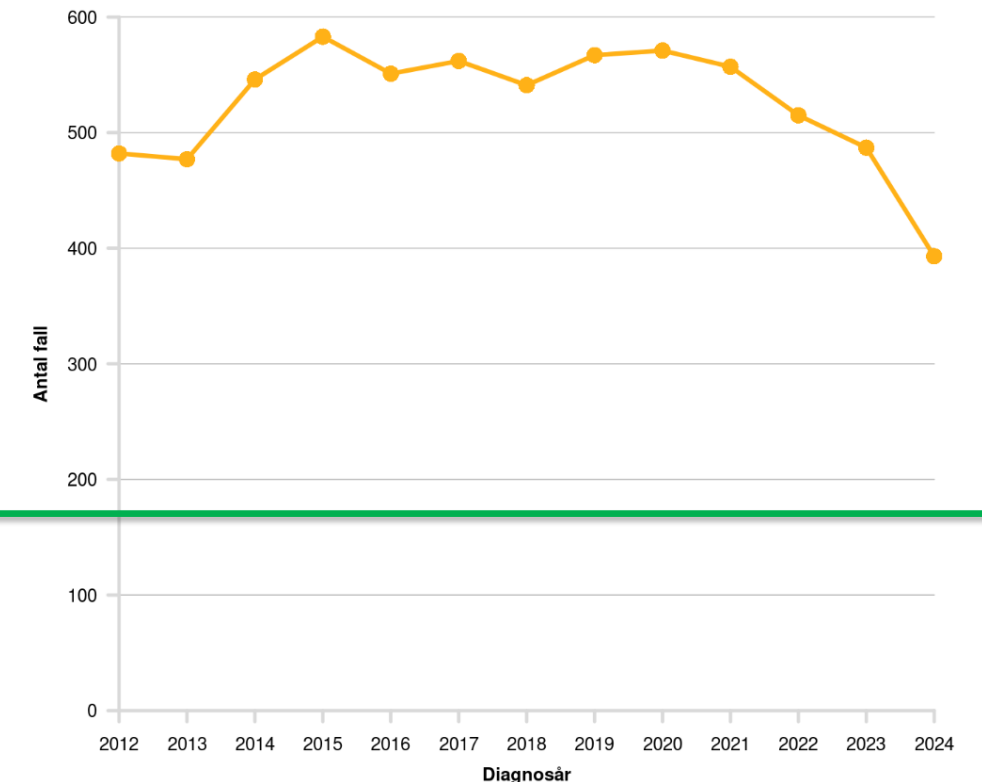
Cancerincidens började minska 2022

<https://statistik.incanet.se/gyncancer/>

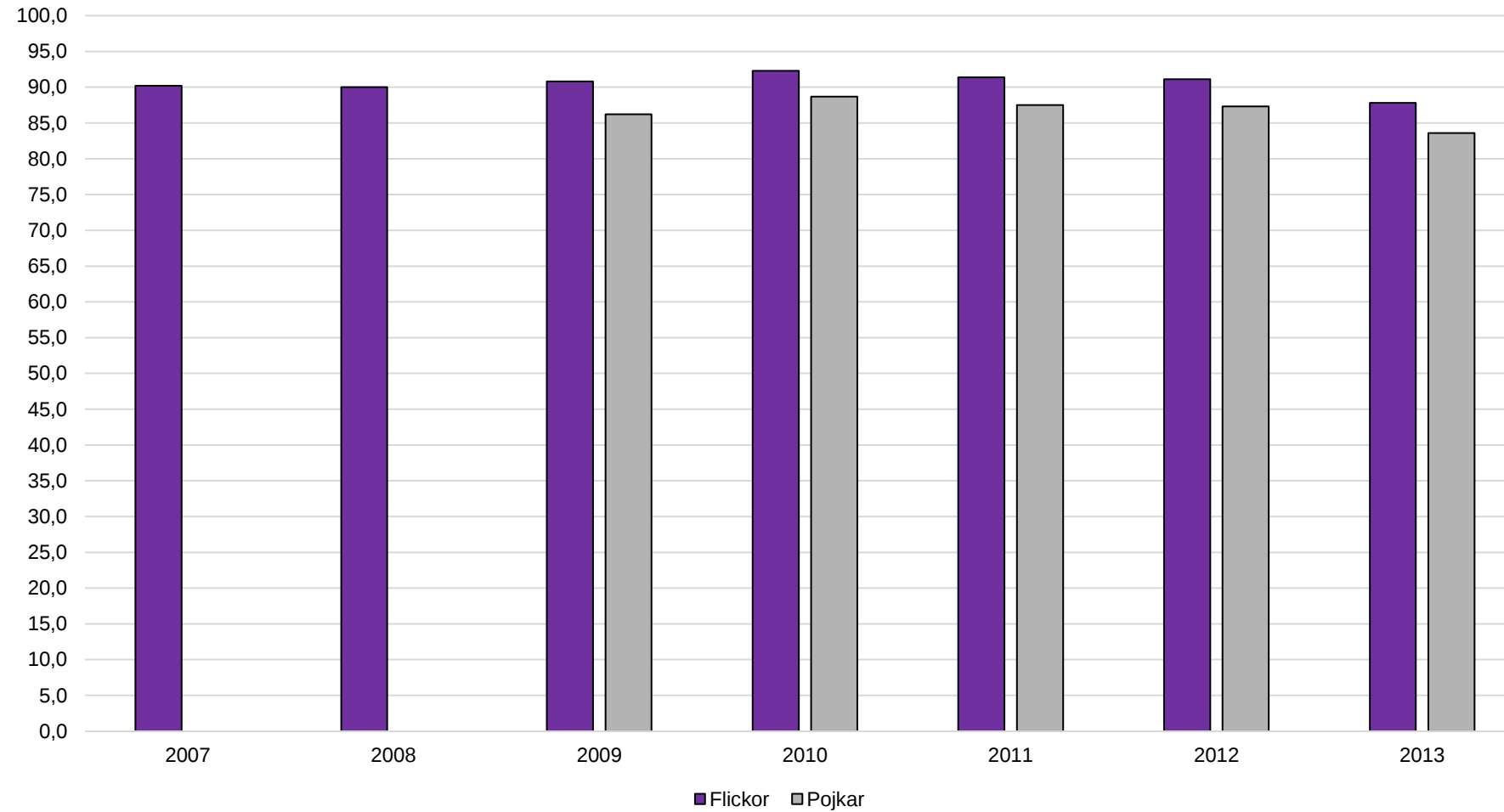
Eliminering (<4/100,000) förväntas till 2027

WHO definition of elimination:
<4/100,000/yr

RIKET

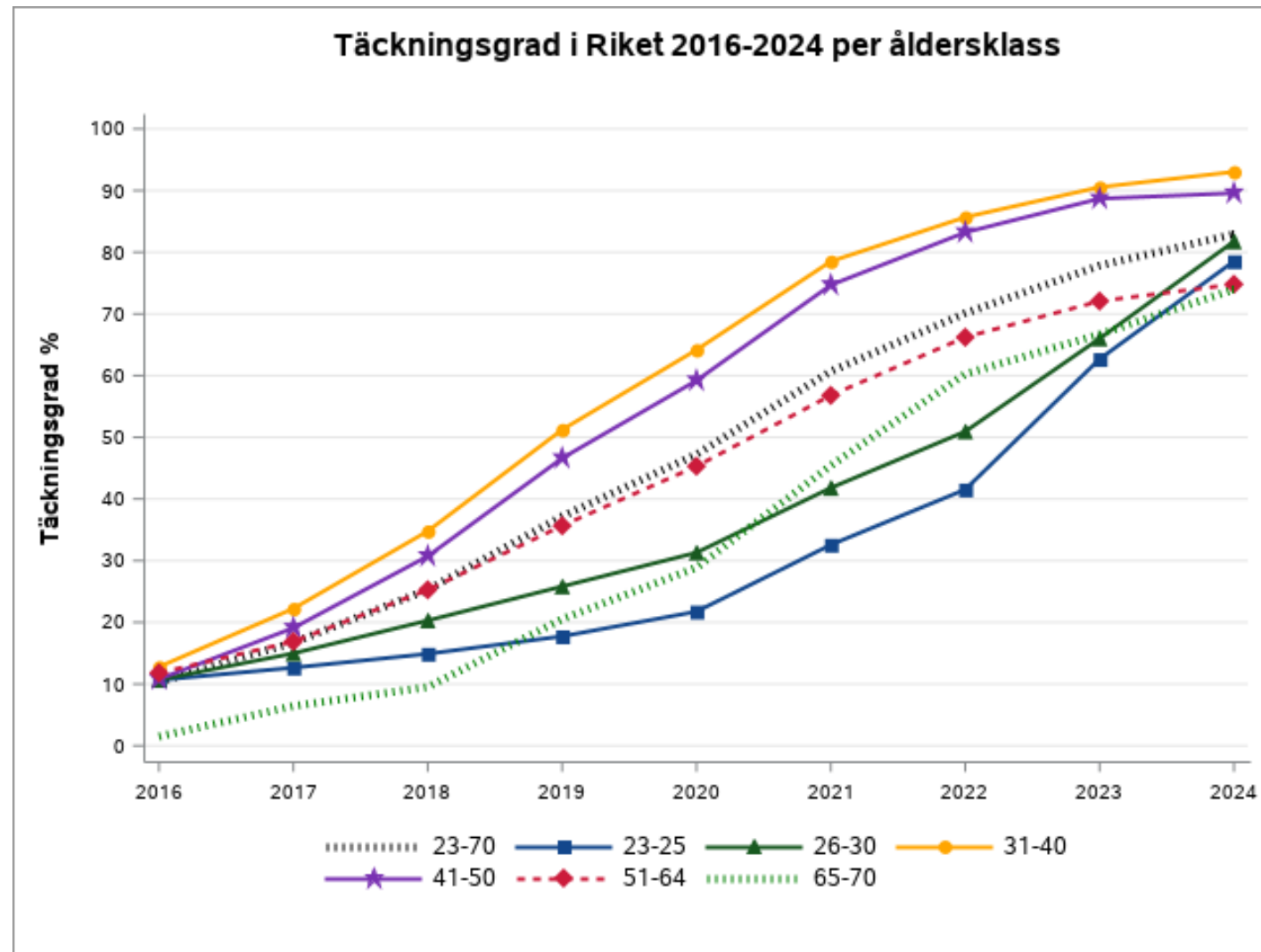
Täckningsgrad HPV vaccination enligt födelsekohort (%)

Folkhälsomyndigheten, Folkhälsodata, 2026-02-01

Täckningsgrad av HPV test nu på
83%

Cancerrisk bland HPV-negativa
ca 8 ggr lägre än bland otestade eller
cytologi-testade

Täckningsgrad med HPV-baserad screening 2016-2024

www.nkcx.se

Tabell 14: Uppföljning av höggradiga cellförändringar CIN2+ (HSIL+) i cytologi med vävnadsprov.

Region	Antal kvinnor med CIN2+ (HSIL+) 2023	Andel (%) som följts upp med vävnadsprov		Kvinnor med utebliven uppföljning
		inom 3 månader	inom 1 år	
Stockholm	2 640	79	97	31
Uppsala	265	45	96	5
Sörmland	118	65	94	7
Östergötland	217	71	97	2
Jönköping	257	58	94	5
Kronoberg	124	89	99	0
Kalmar	159	67	99	2
Gotland	64	78	98	0
Blekinge	178	72	98	3
Halland	208	74	95	3
Skåne	1 314	56	95	30
Västra Götaland	1 333	62	97	7
Värmland	243	80	98	1
Örebro	203	63	97	3
Västmanland	109	59	94	5
Dalarna	179	68	91	6
Gävleborg	175	67	98	2
Västernorrland	242	74	97	2
Jämtland	156	42	99	1
Västerbotten	267	52	96	3
Norrbottn	201	22	89	6
Hela Landet	8 652	64	96	124

Nästan alla höggradiga cellförändringar följs upp inom ett år

Vi har vaccinerat 90% av tjejer <15 åå och genomfört en ikappvaccination av tidigare kohorter för att påskynda utrotning

Vi har screenat mer än 70% av kvinnor med HPV-baserad screening

Vi har följt mer än 90% av alla avvikelser

Vi har effektiva verktyg för att förebygga livmoderhalscancer

Vi har kommit långt i Sverige...men vi har långt att gå i många delar av världen

Utrotning är möjligt men kräver strategiskt arbete och implementering av nya strategier

Tack för er uppmärksamhet

miriam.elfstrom@ki.se | miriam.elfstrom@regionstockholm.se

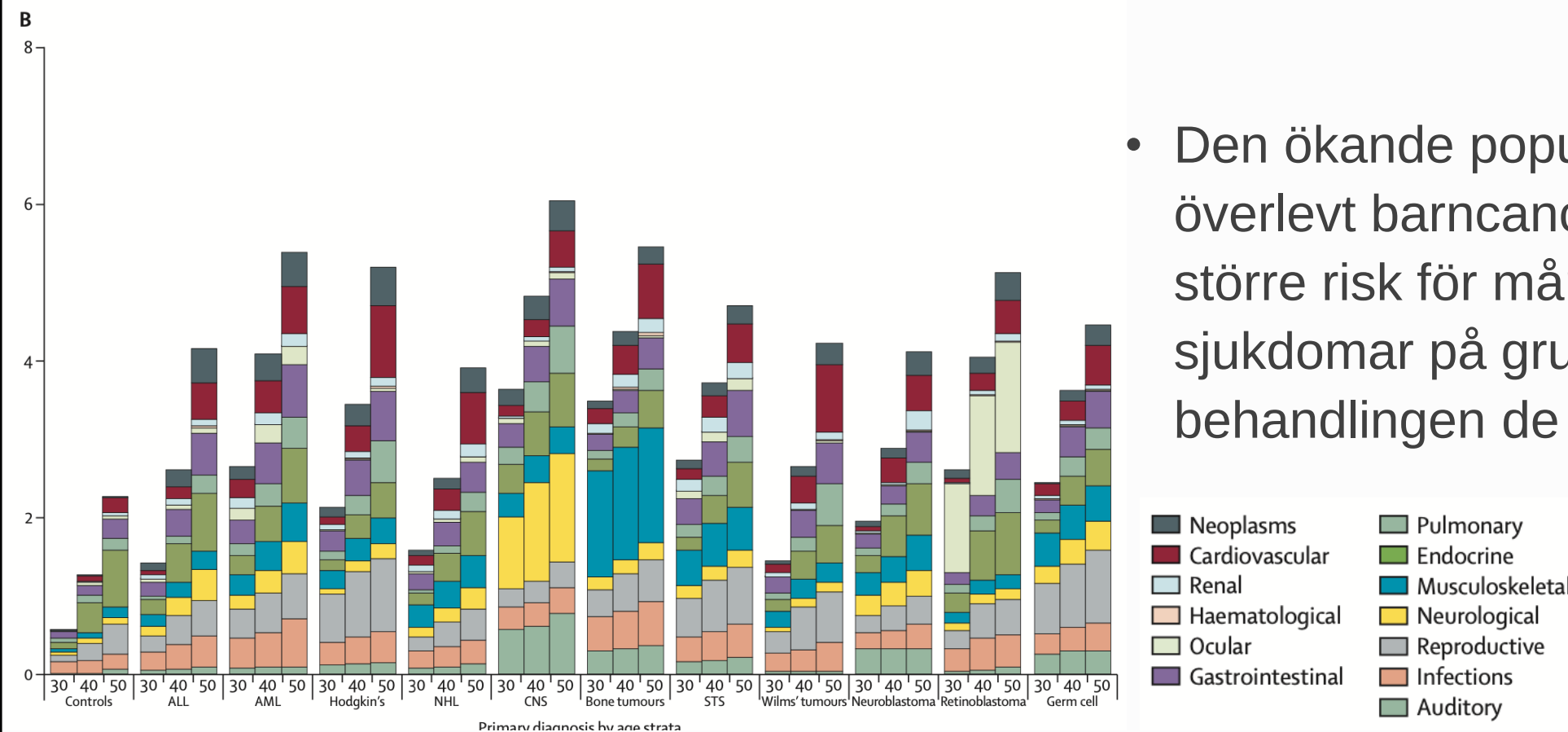
GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Fysisk aktivitet och hälsosamma levnadsvanor vid barncancer

ARON ONERUP, MD PHD

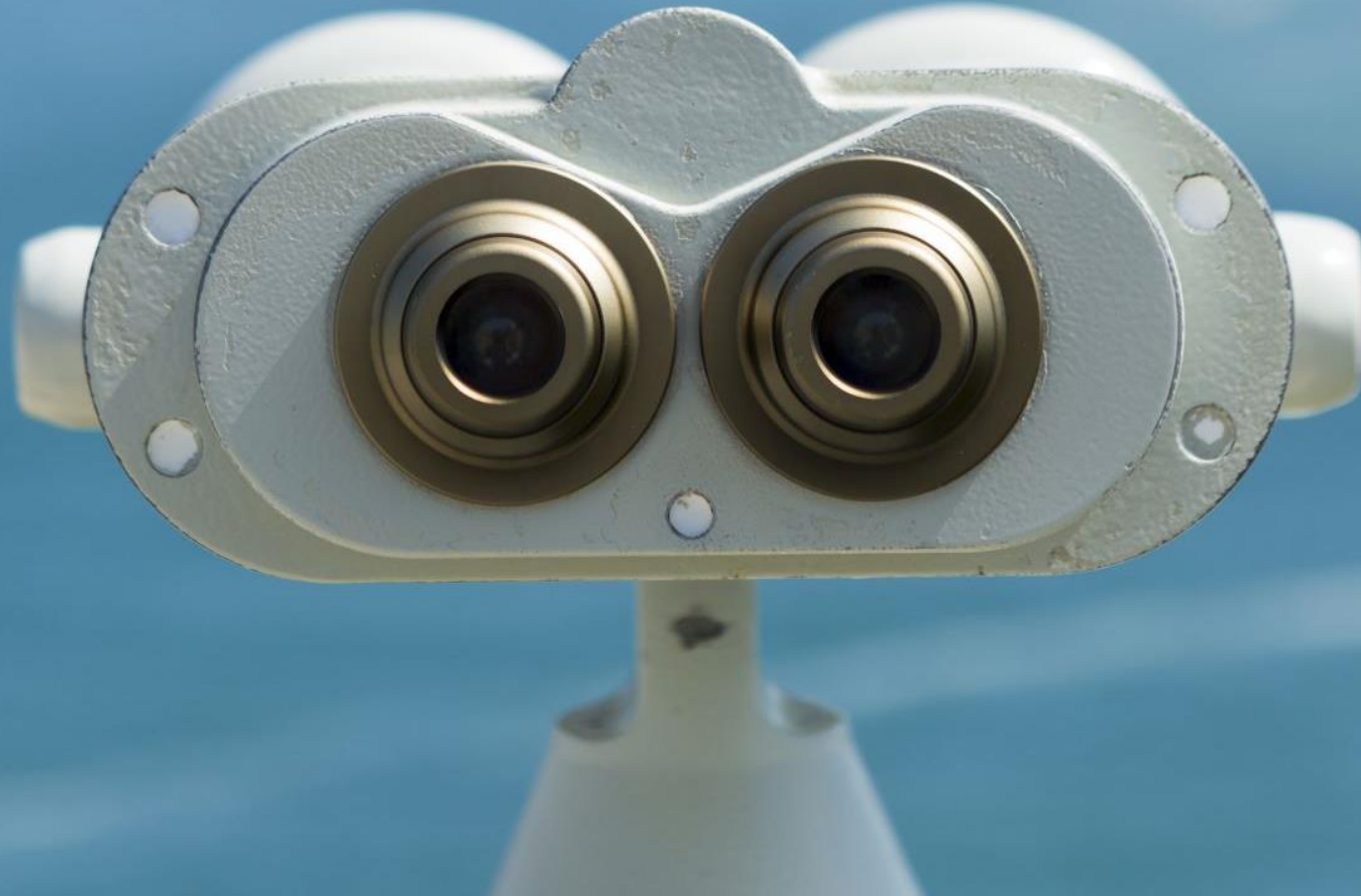
Bakgrund

- Den ökande populationen som överlevt barncancer har betydligt större risk för många typer av sjukdomar på grund av behandlingen de fått.

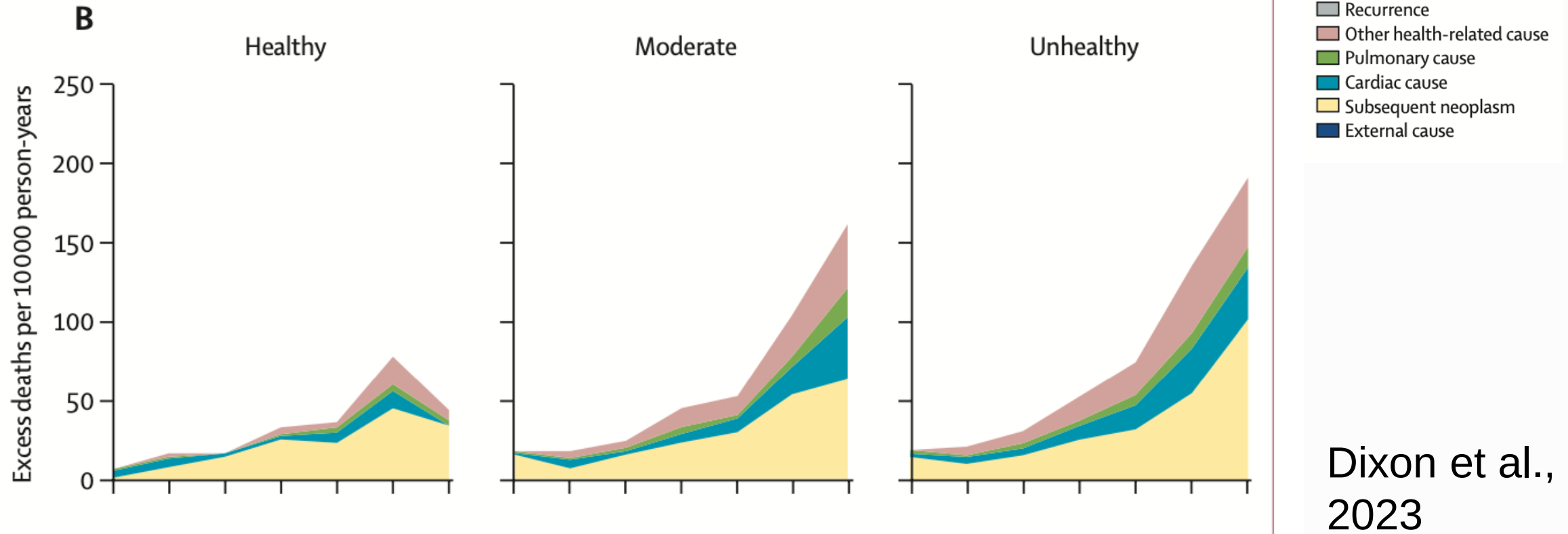

Bhakta et al., Lancet, 2017

Observationsstudier

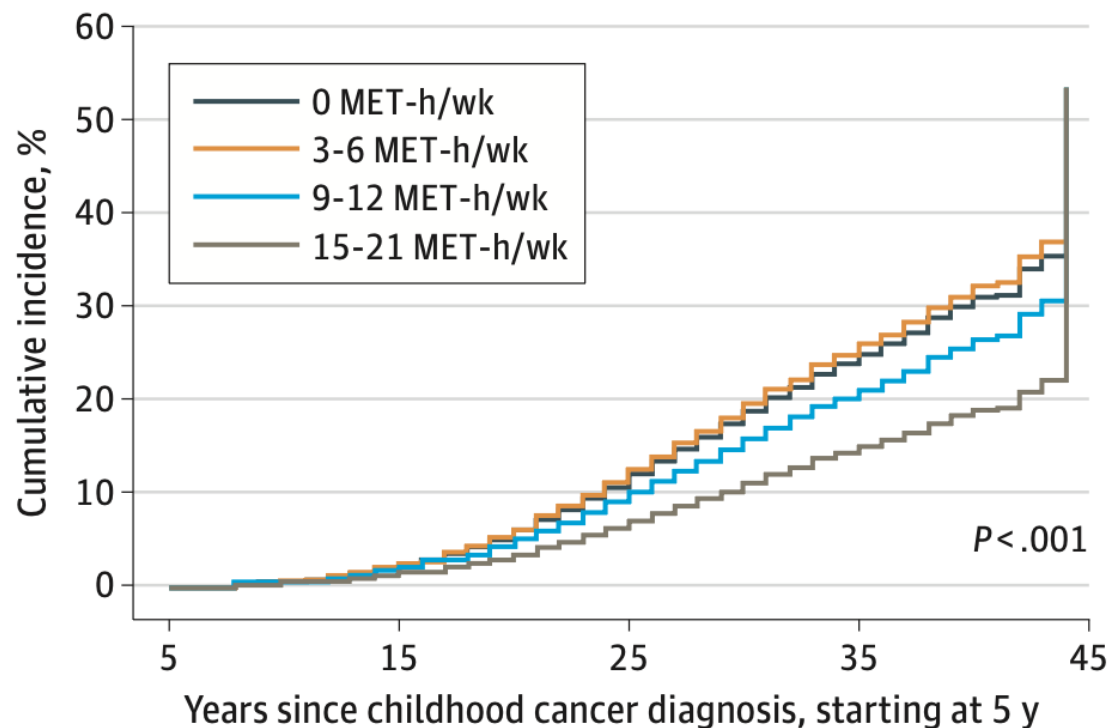

Livsstil är kopplat till risken att dö efter barncancer

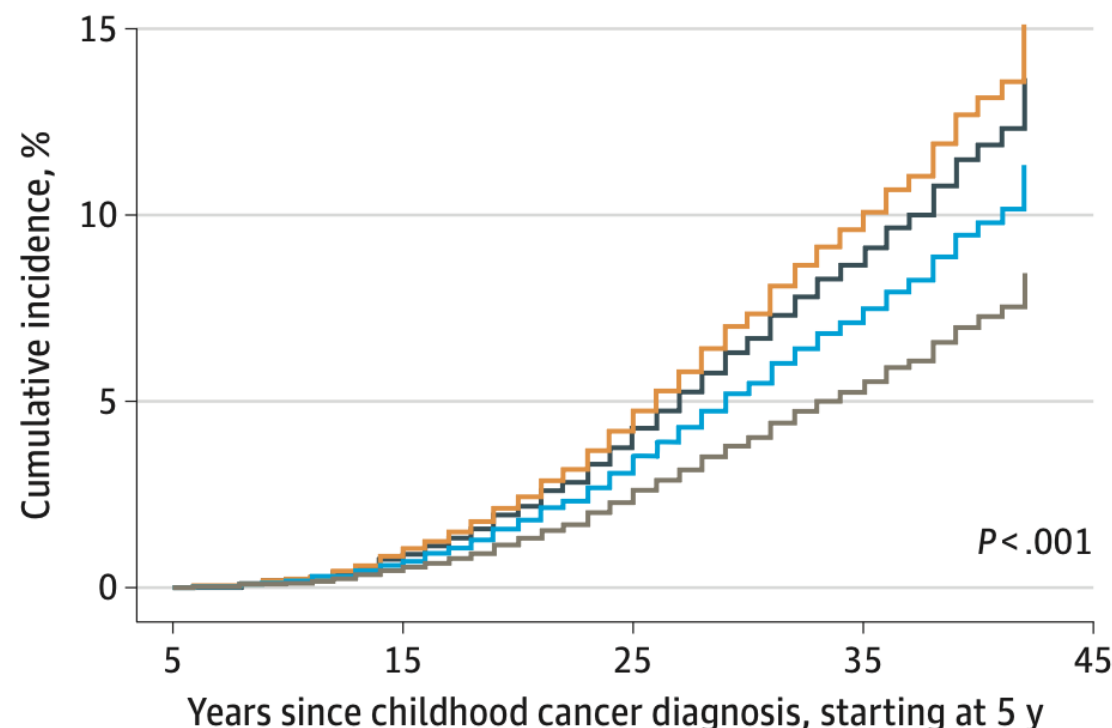

Låg fysisk aktivitet och högt BMI är kopplade till högre risk för en andra cancer

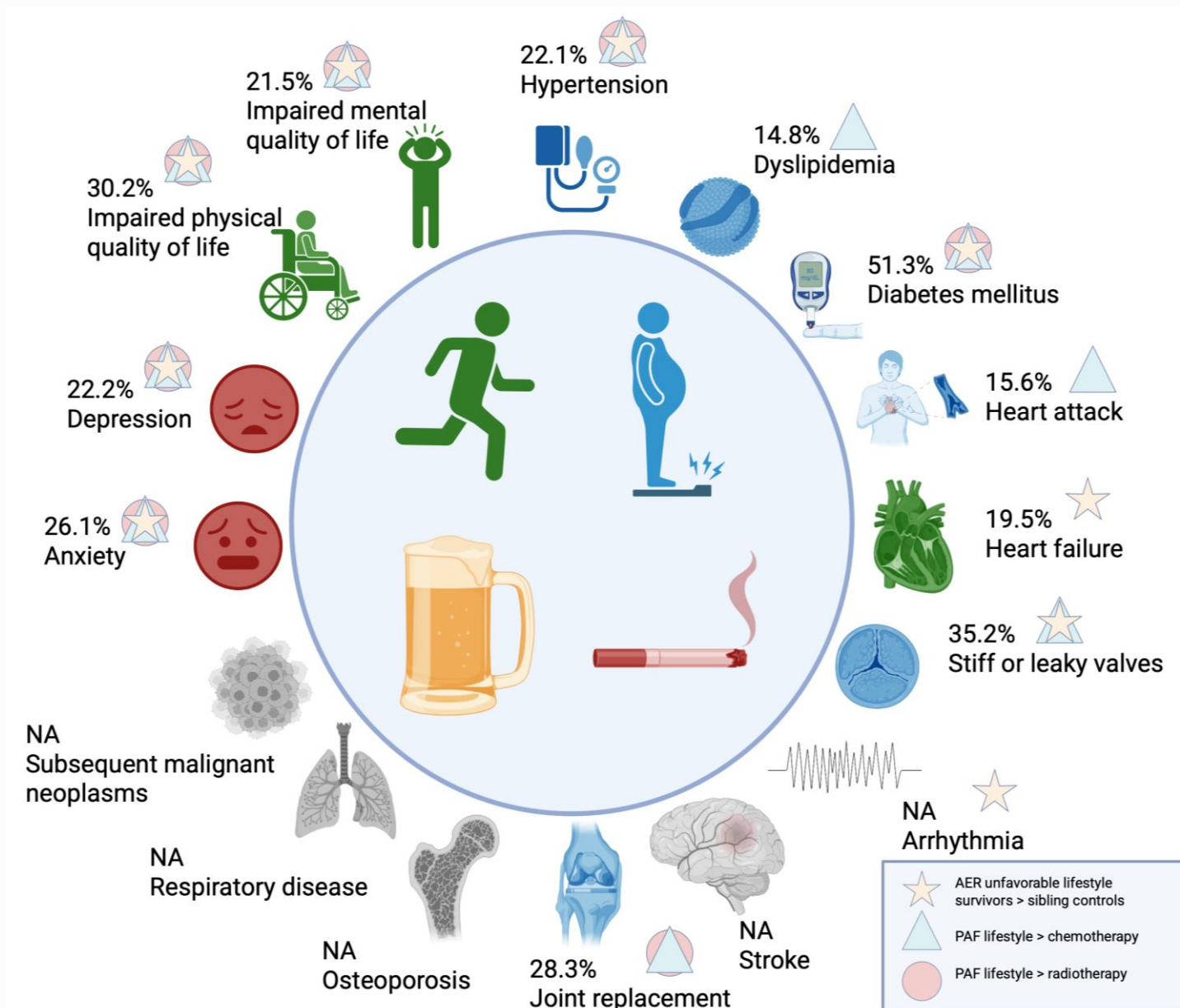
Any neoplasm

Solid organ neoplasm

Joffe et al., JAMA Oncology 2025

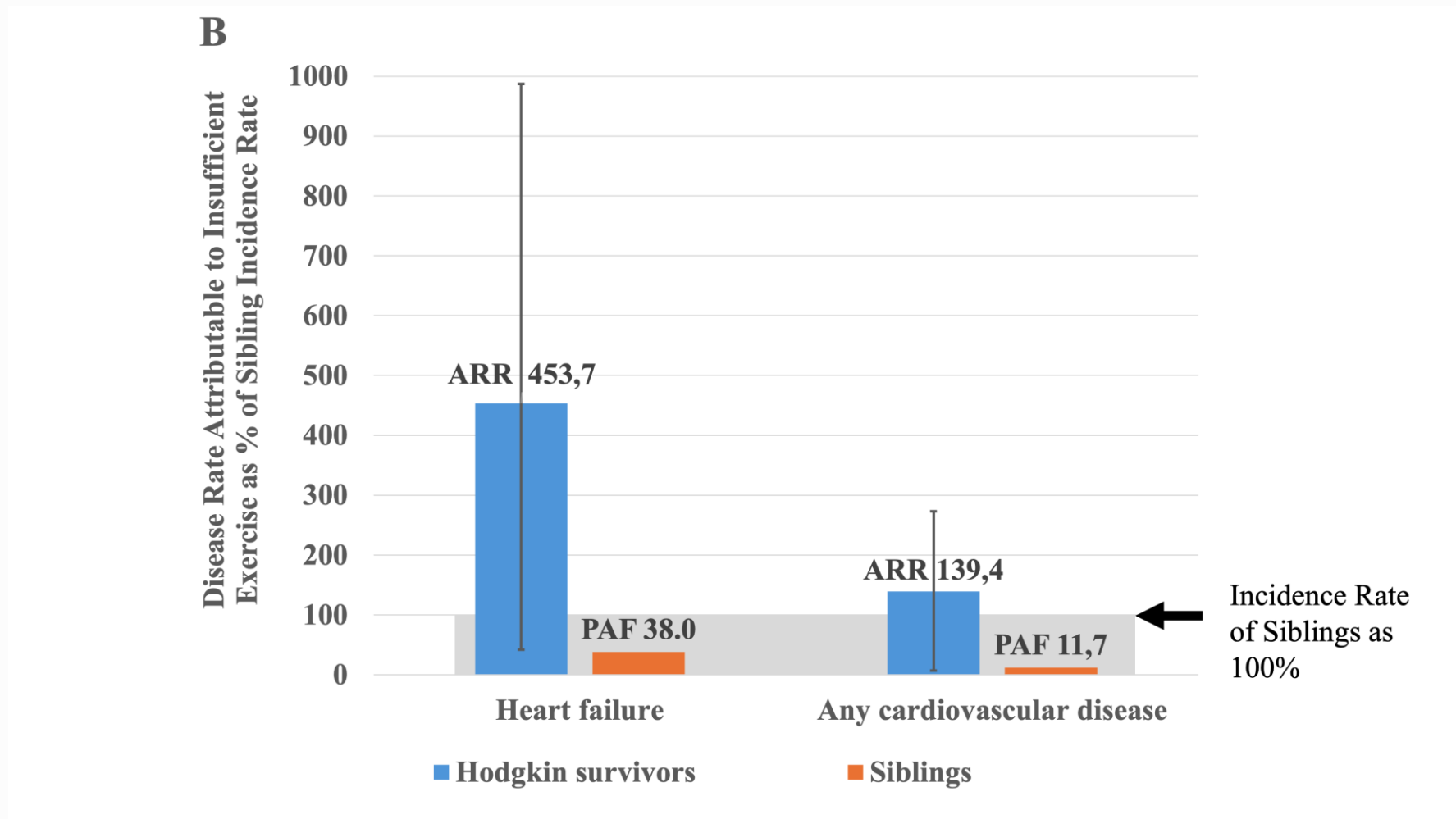

Livsstil och sena komplikationer

Figuren visar hur ohälsosamma levnadsvanor bidrar till olika långsiktiga hälsoproblem hos personer som haft cancer som barn. Färgerna visar vilken vana som påverkar mest (otillräcklig aktivitet, övervikt, rökning eller alkohol). Symbolerna markerar när livsstilen har större betydelse än cancerbehandlingen, och stjärnor visar tillstånd där risken är tydligt högre än hos syskon.

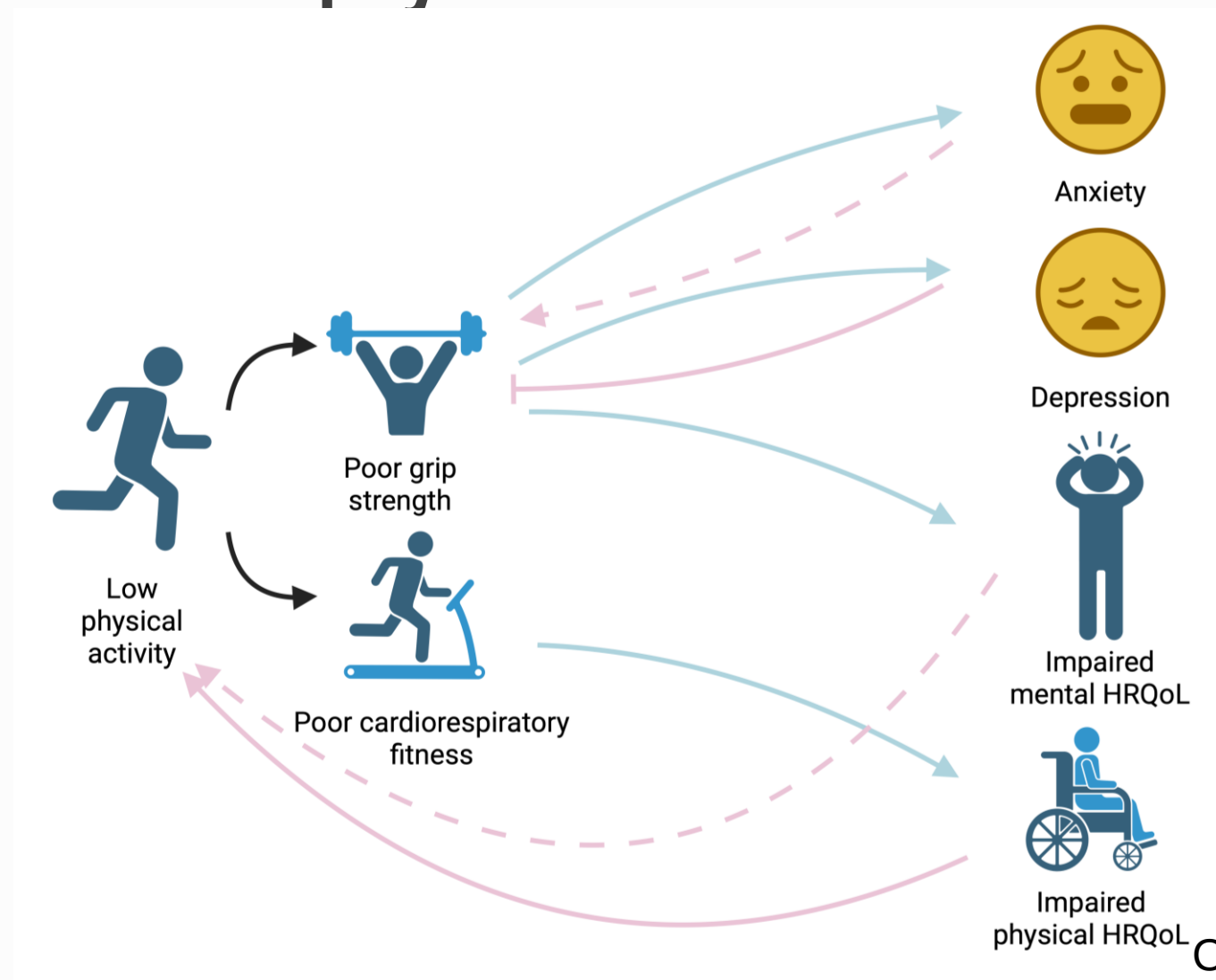
Onerup et al., accepterad

Fysisk träning och hjärtsjukdom efter Hodgkins lymfom

Onerup et al., accepterad

Fysisk aktivitet och psykisk hälsa/livskvalitet

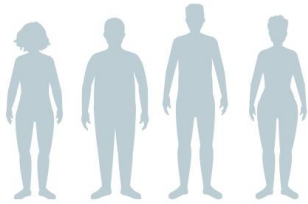
Livsstilsinterventioner

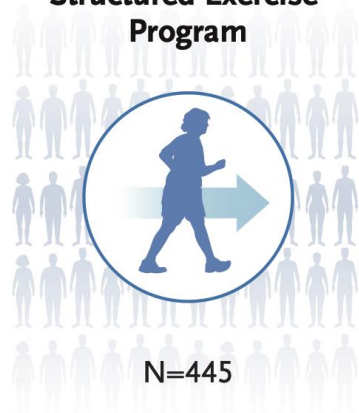
Livsstilsinterventioner i vuxenonkologi

Patients

- 889 patients
- Median age, 61 years
- Women: 51%; Men: 49%

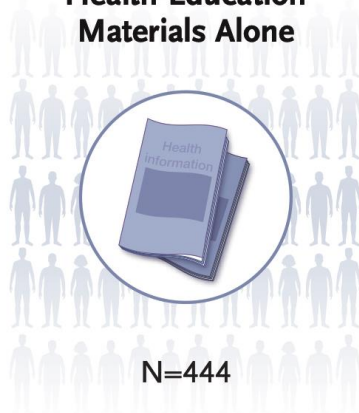

Structured Exercise Program

N=445

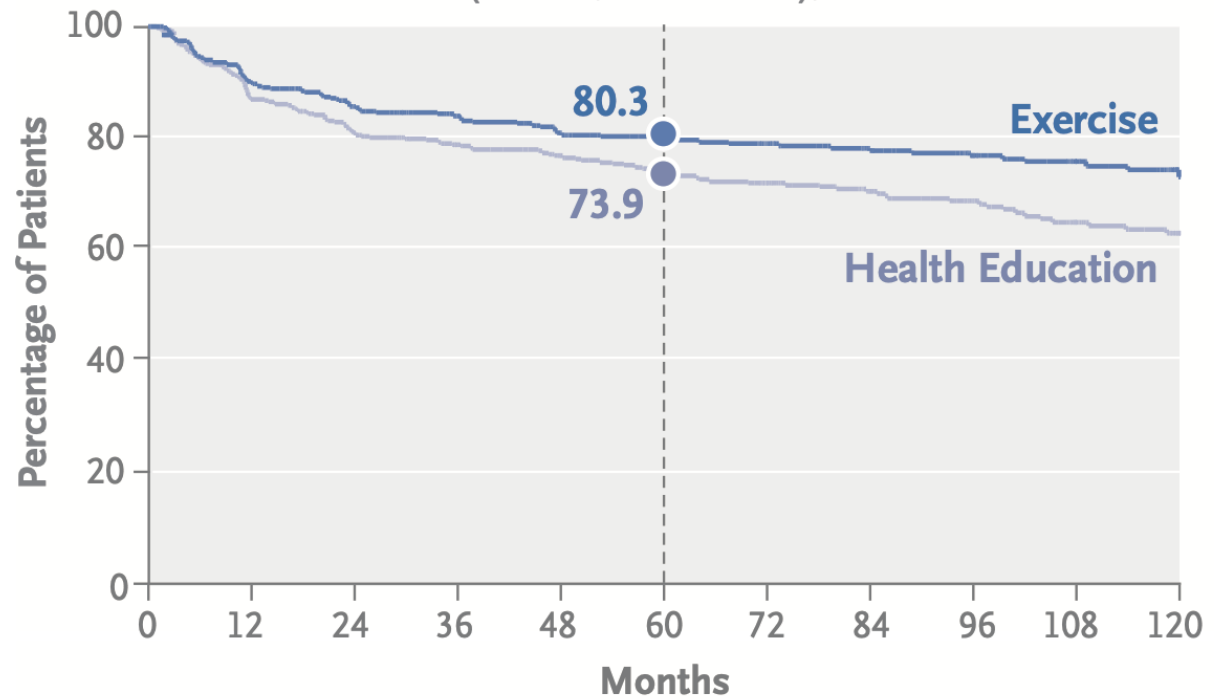
Health-Education Materials Alone

N=444

Disease-free Survival

Hazard ratio for disease progression or death,
0.72 (95% CI, 0.55 to 0.94); P=0.02

ORIGINAL ARTICLE

Structured Exercise after Adjuvant Chemotherapy for Colon Cancer

Authors: Kerry S. Courneya, Ph.D., Janette L. Vardy, M.D., Ph.D., Christopher J. O'Callaghan, D.V.M., Ph.D., Sharlene Gill,

PanCareFollowUp Lifestyle Intervention (Netherlands)

Interventionsstudie med 58 individer i åldern 16–55 år som behandlats för cancer som barn eller ungdomar.

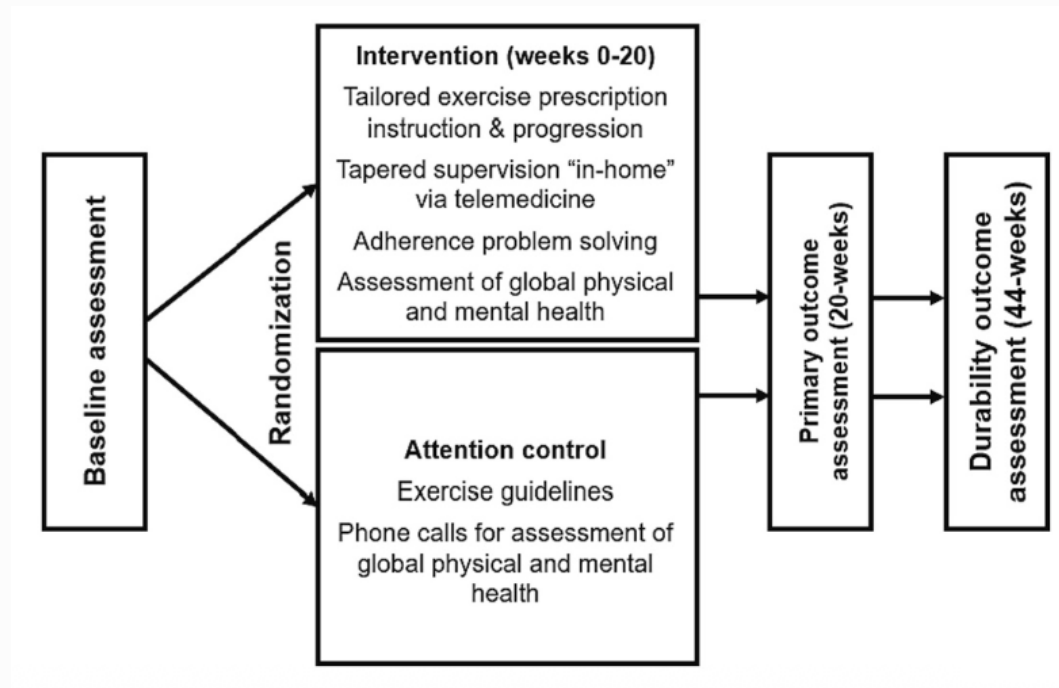
Deltagarna fick personligt livsstilsstöd på distans under 4 månader.

Under studien förbättrades kost, fysisk aktivitet och BMI.

Studien hade ingen jämförelsegrupp.

Van der Oever et al., Cancer Med, 2025

CARTOX (St. Jude)

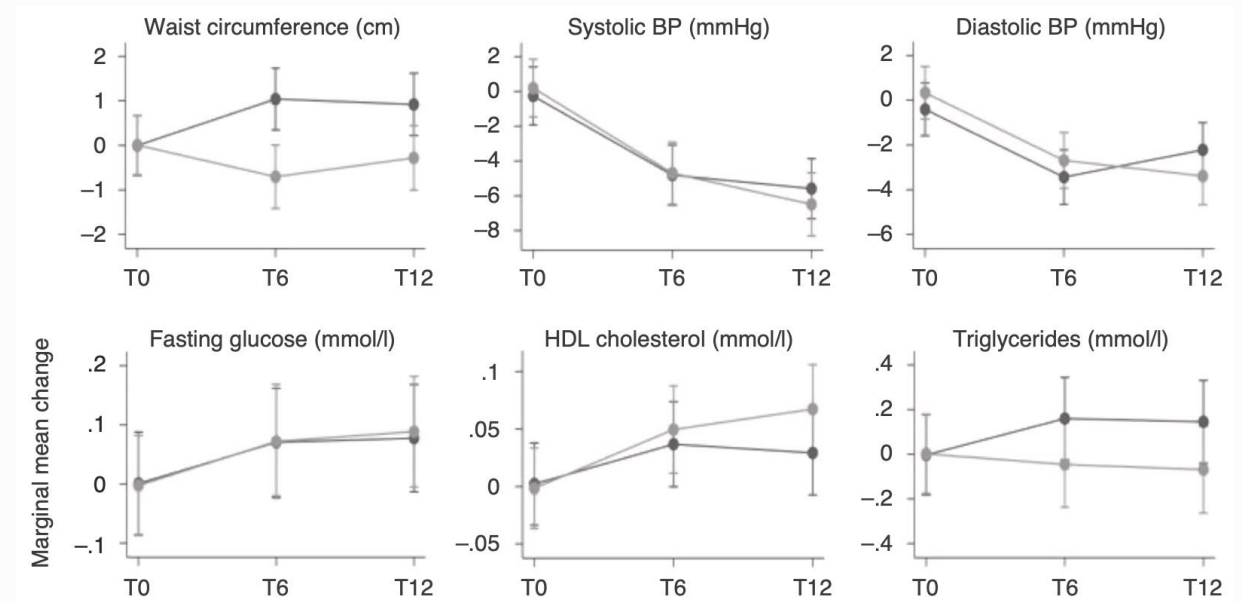

- En randomiserad studie med 160 vuxna som haft cancer som barn och som har nedsatt kondition, behandlade vid St. Jude.
- Deltagarna fick ett individuellt anpassat träningsprogram på distans under 20 veckor.
- Träningen bestod av konditions- och styrketräning, delvis med handledning.
- Inga resultat är publicerade ännu.

Maharaj et al., Contemp Clin Trials, 2023

SURfit (Switzerland)

- En randomiserad studie med 151 canceröverlevare från 16 år <4 timmar intensiv aktivitet per vecka.
- Deltagarna uppmuntrades att lägga till minst 2,5 timmars egen fysisk aktivitet per vecka under 12 månader.
- De hade månatlig kontakt, på plats eller via telefon.
- Studien visade minskad risk för hjärt-kärlsjukdom, främst kopplat till minskat midjemått och bättre kondition.
- Trötthet minskade och den fysiska livskvaliteten förbättrades sannolikt.

Rueegg et al., Br J Cancer, 2023

Fysisk aktivitet under barncancerbehandling

- PA interventions were found to be safe and feasible when tailored to the patient's age, treatment phase, and clinical condition.
- Most studies reported improvements in physical fitness, strength, and quality of life, with some reductions in fatigue.
- Variability in interventions and outcomes, along with small sample sizes and heterogeneous patient populations, made it difficult to draw clear conclusions.

Systematic Review

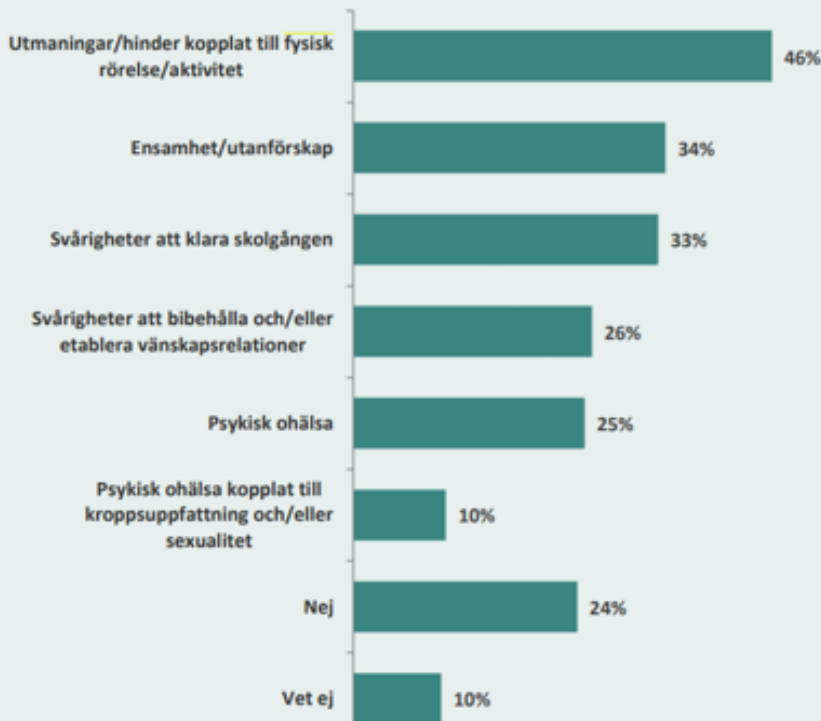
Supervised Physical Activity Interventions in Children and Adolescents with Cancer Undergoing Treatment—A Systematic Review

Nadja Battanta ^{1,*}, Krystyna Lange ¹, Sabine V. Kesting ^{2,3} , Daniela Marx-Berger ⁴ , Philip Heesen ⁵ , Hannah Ober ¹, Aron Onerup ⁶ , Saskia M. F. Pluijm ⁷ , Eva Scheler ⁸, Emma J. Verwaaijen ⁷ , Katrin Scheinemann ^{1,9,†} and Maria Otth ^{1,9,10,†}

Get strong to fight childhood cancer – An exercise intervention for children and adolescents undergoing anti-cancer treatment

Nästan varannan föräldrar har upplevt att barnet haft svårt med fysisk aktivitet när barnet var under 18 år

FRÅGA: Har du som förälder/vårdnadshavare, när det sjuka barnet var under 18 år, uppfattat om barnet upplevt svårigheter/utmaningar som kan härledas till/kopplas till barnets cancersjukdom och -behandling inom något av följande områden?

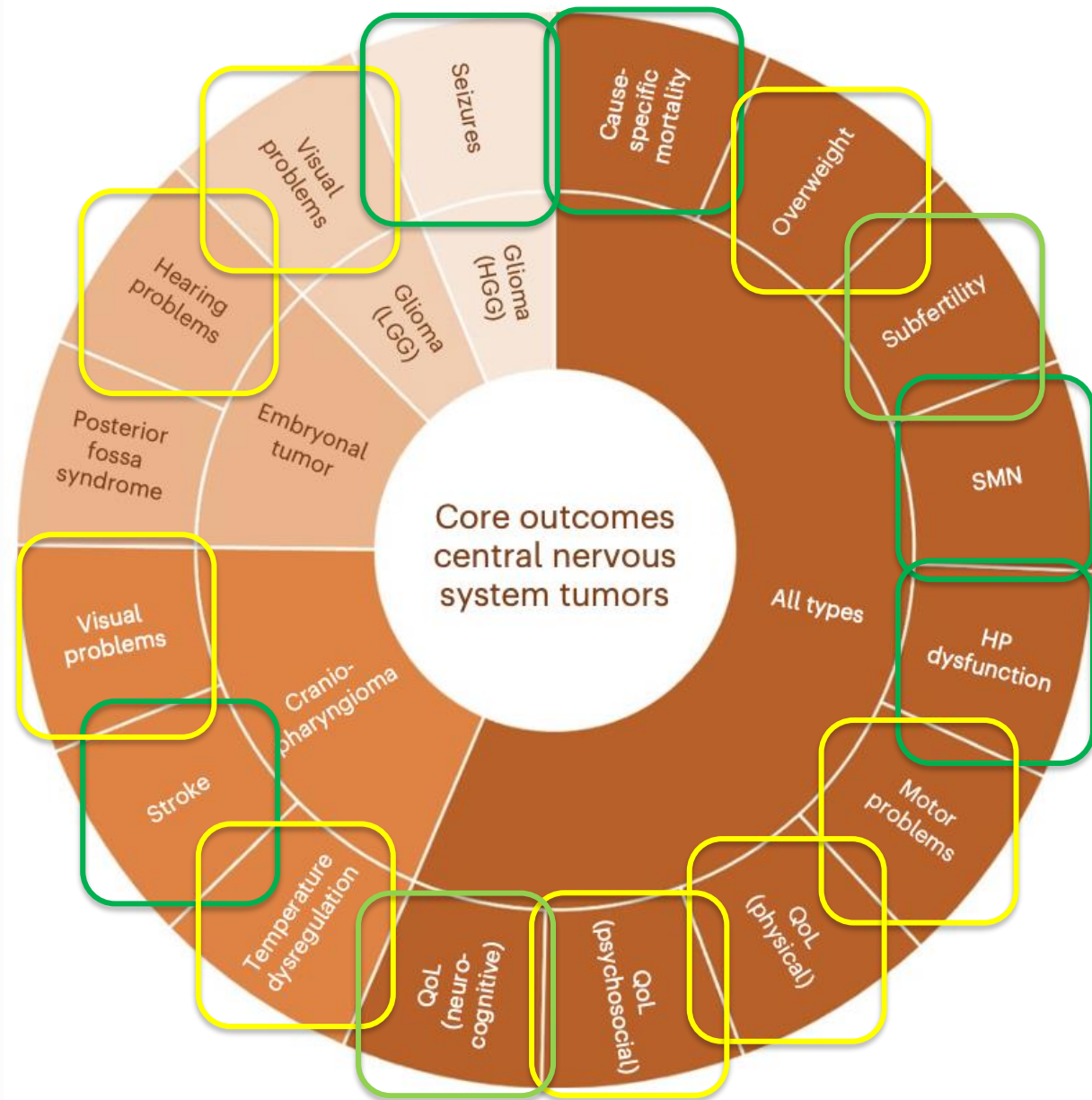
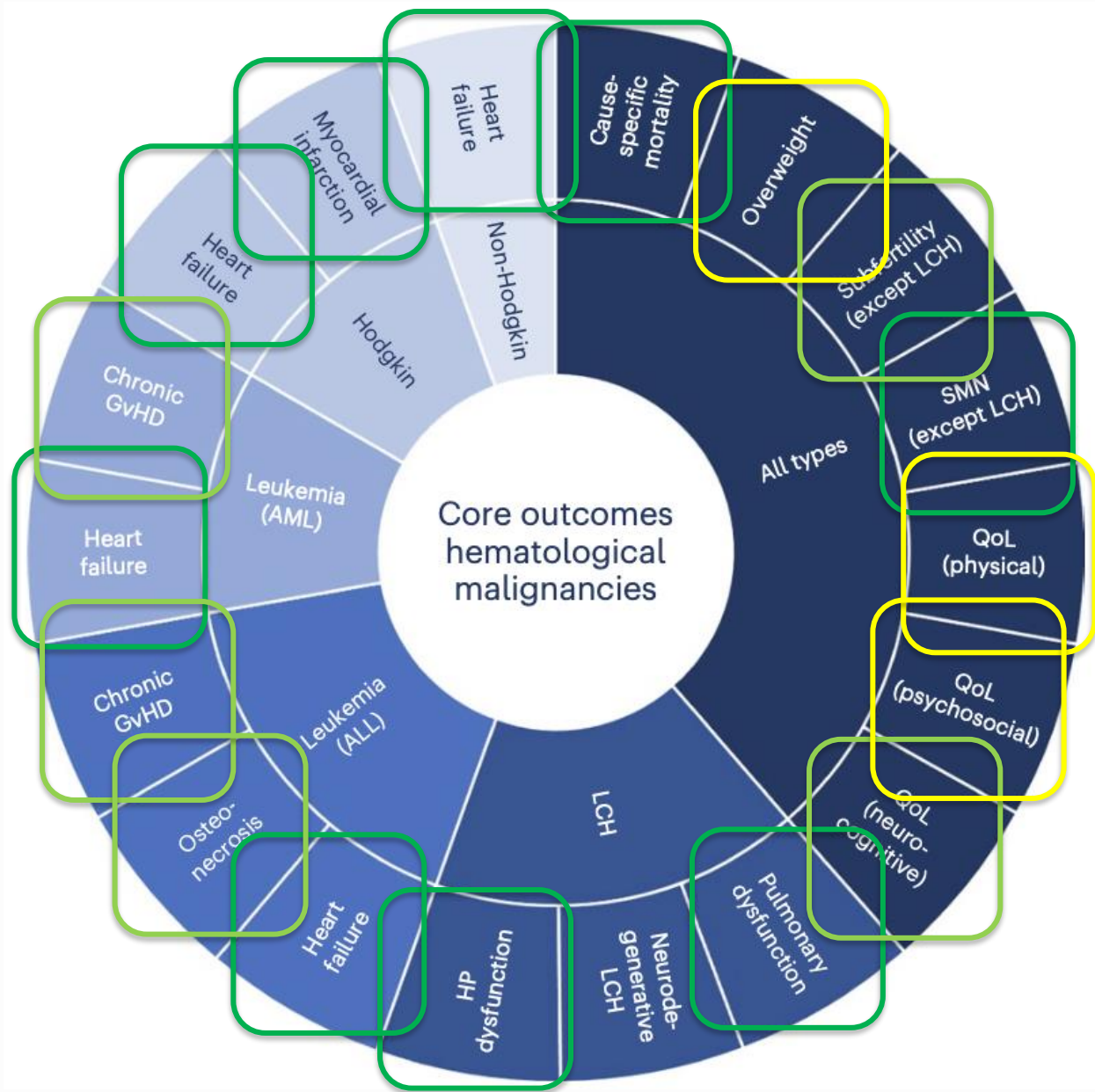
Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

Utmaningar/hinder kopplat till fysisk rörelse/aktivitet (46%)

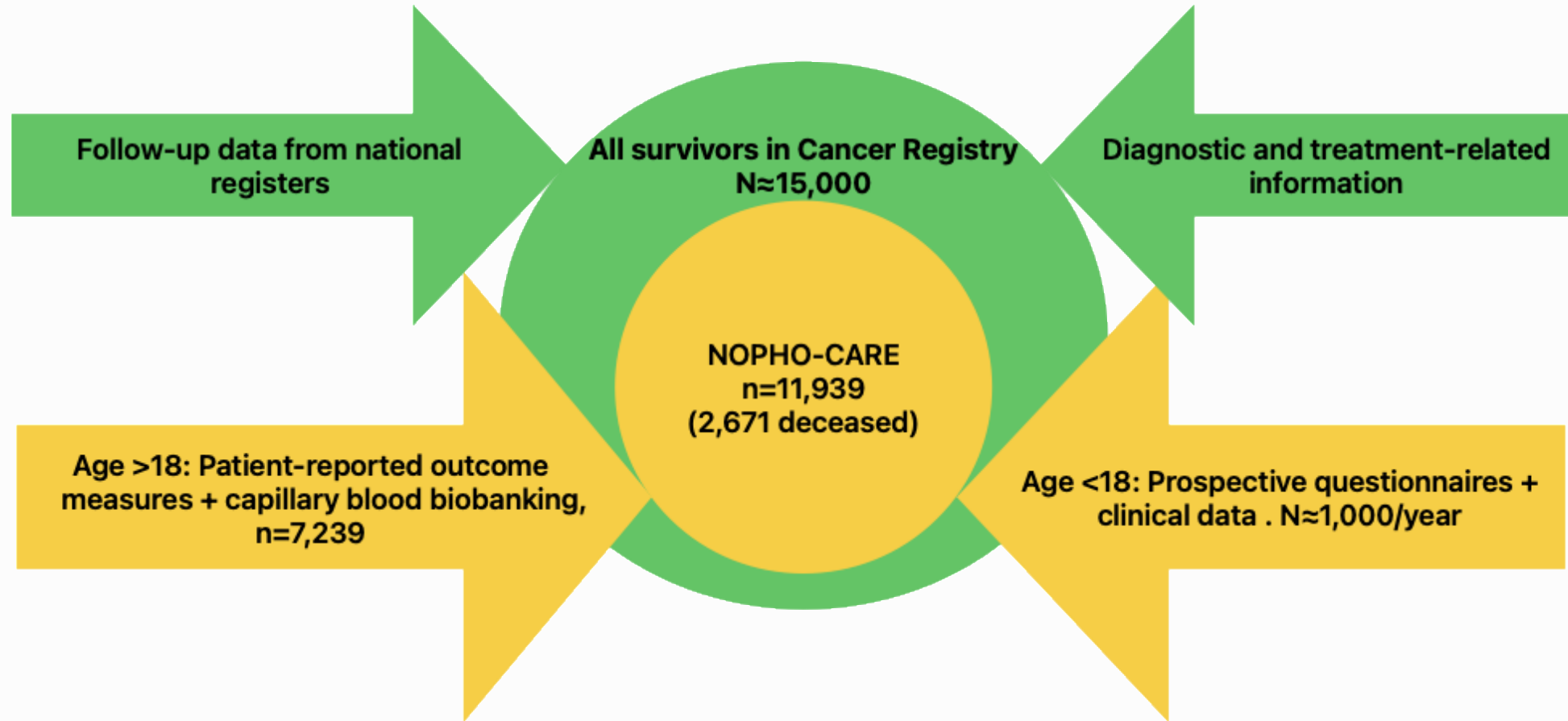
- Barn diagnostiserat: 2020-2024 (52%)
- Hjärntumör (61%)
- Sarkom (t.ex. Ewings, Osteosarkom eller Rhabdomyosarkom) (56%)
- Strålbehandling (53%)
- Stamcellstransplantation (55%)
- Mitt barn har pågående behandling (61%)
- Barnet gick i grundskola, årskurs 1–3 vid insjuknande (58%); årskurs 4–6 vid insjuknande (56%)
- NETTO: Har behövt söka/skaffa annat ekonomiskt stöd/finansiering för att klara sig ekonomiskt (58%)
- NETTO: Barnet har fått sena biverkningar/komplikationer (52%)

Ensamhet/utanförskap (34%)

- Förening: Stockholm/Gotland (44%)
- Hjärntumör (52%)
- Strålbehandling (42%)
- Stamcellstransplantation (41%)
- Barnet som fick cancer har inga syskon (46%)
- Barnet gick i grundskola, årskurs 1–3 vid insjuknande (45%); årskurs 4–6 vid insjuknande (45%)
- NETTO: Har behövt söka/skaffa annat ekonomiskt stöd/finansiering för att klara sig ekonomiskt (46%)
- NETTO: Barnet har fått sena biverkningar/komplikationer (41%)

NOPHO-CARE Sweden

NOPHO-CARE Sweden

- Klinisk information om diagnos, sjukdomsstadium m.m.
- Samlad information om given cancerbehandling för 7 500 personer, och behandlingsdoser från protokoll för övriga.
- Fullständig uppföljning av sjukhusbesök (diagnoser och behandlingar), läkemedel, dödsfall och socioekonomiska faktorer.
- Långtidsuppföljningar före 18 års ålder inkluderar från nu frågor om psykiskt och fysiskt mående, trötthet, sömn, smärta, social och kognitiv funktion.
- Frågeformulär om levnadsvanor, hälsa och livskvalitet skickas till alla vuxna.

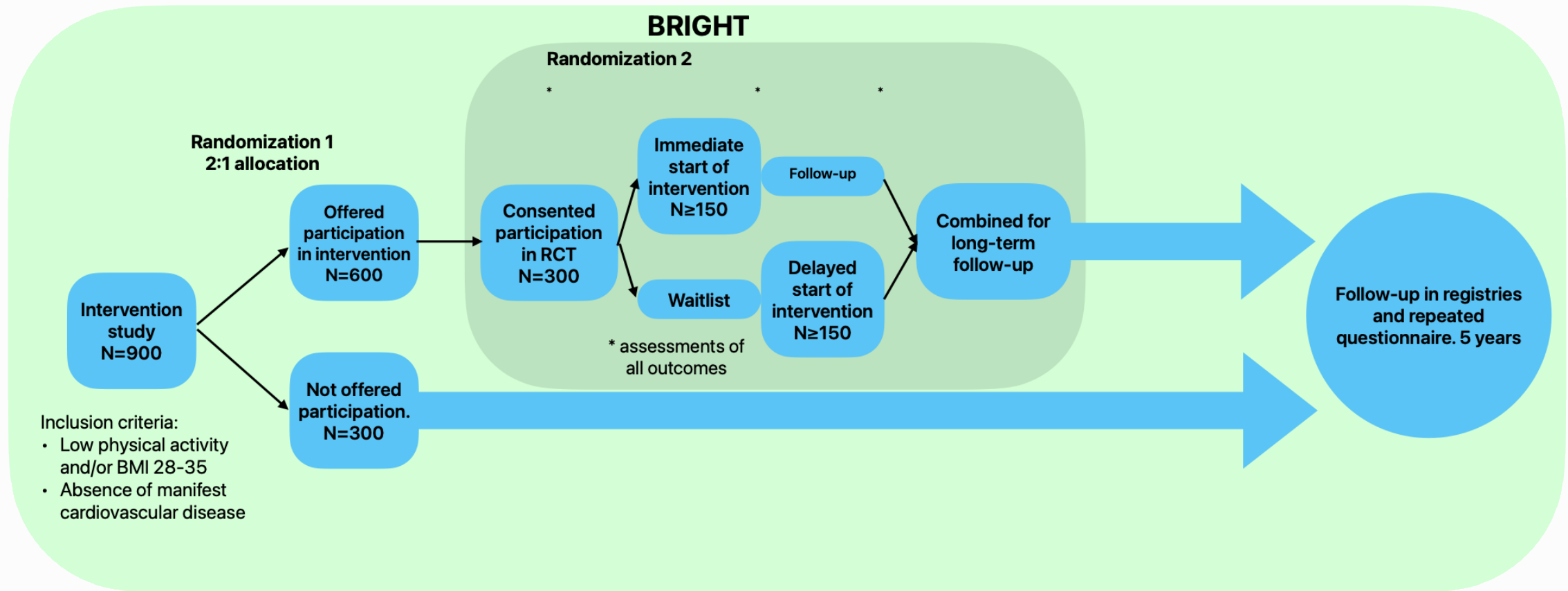

BRIGHT (Sweden)

- Registerbaserad randomiserad studie med 300 vuxna som överlevt barncancer i Sverige med otillräcklig aktivitet och/eller har BMI 28–35.
- En personcentrerad livsstilsinsats på distans med fokus på fysisk aktivitet och kost under 6 månader.
- Studien undersöker både effekt och hur väl insatsen fungerar i vardagen, med uppföljning via register.
- Livskvalitet är det viktigaste utfallet.
- Planerad start 2026 på Centrum för Livsstilsintervention.

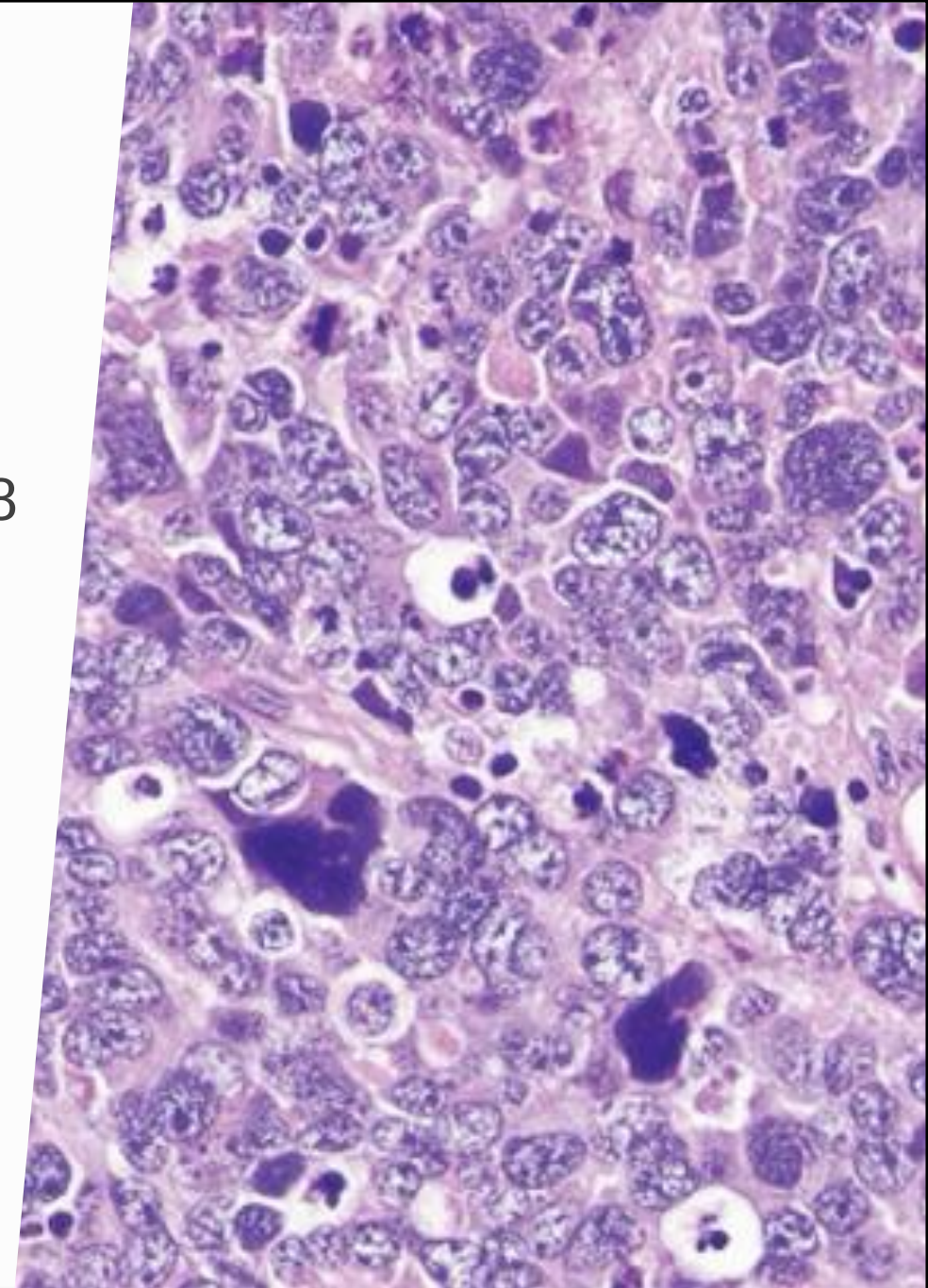

Behavioral Reinforcement Intervention for Greater Health Trajectories (BRIGHT)

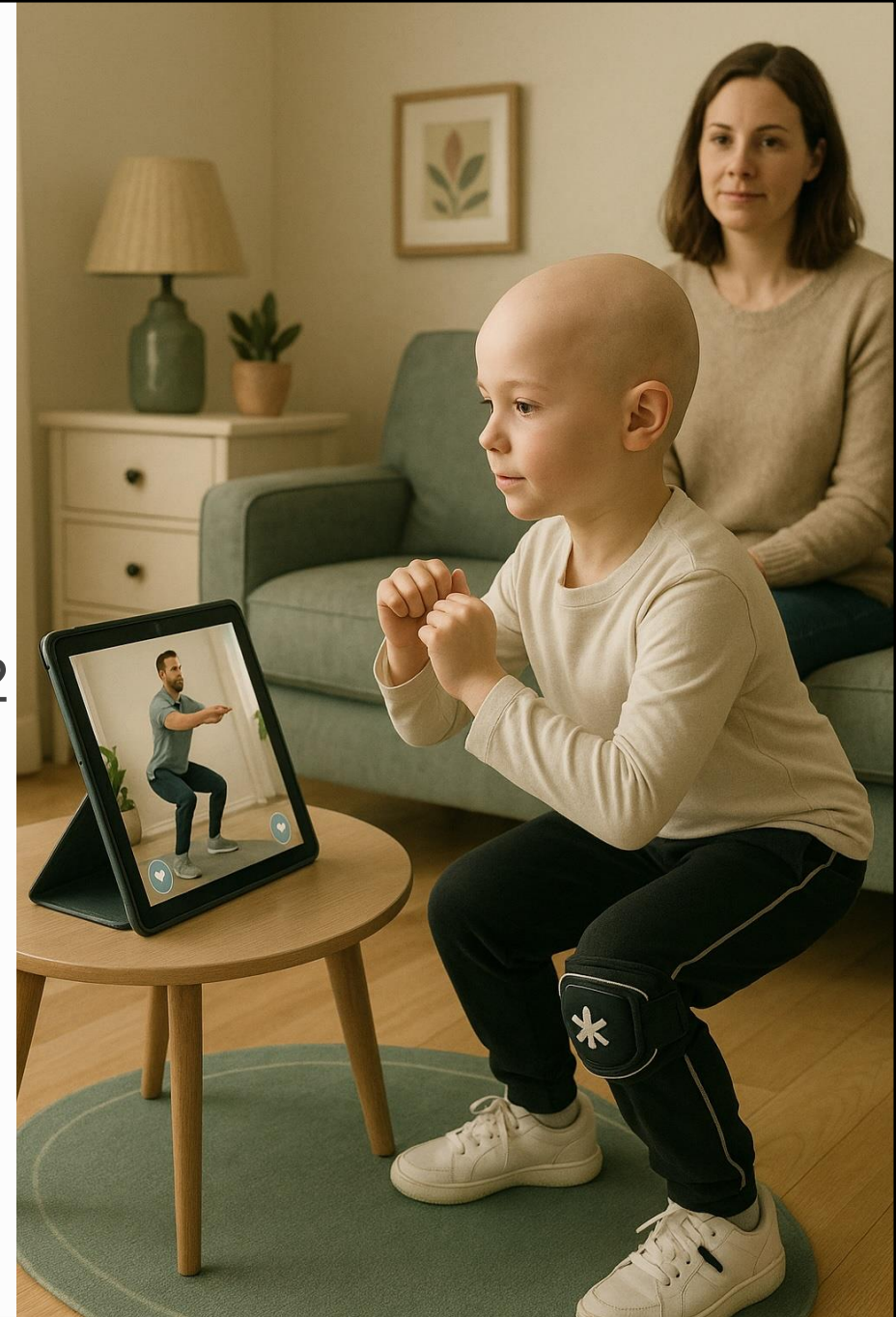
Medulloblastoma Online Video-based Exercise (MOVE)

- Patienter som behandlats för medulloblastom med kraniospinal strålbehandling, i åldern 3–18 år vid start av strålningen.
- Ingen aktiv sjukdom vid studiestart.
- Inkluderade 1–36 månader efter avslutad behandling.

Intervention

- Träning med måttlig till hög intensitet via videomöten.
- Leds av fysioterapeut eller träningspecialist.
- Erbjuds 3 gånger per vecka under 3 månader.
- Varje pass innehåller 3 minuters uppvärmning, 12 minuters träning i 1-minutersintervaller och 12 minuters vilointervaller.
- Därefter ytterligare 3 månader med stöd för att hitta individuell fysisk aktivitet i vardagen.
- Genomförs samlat vid ett center per land/språkområde.

Helt digitalt upplägg

- Inga besök på andra mottagningar behövs.
- Utrustning för träning och mätningar skickas hem med post.
- Träningen kräver att en vuxen finns i närheten av säkerhetsskäl.

Outcomes

Livskvalitet, fatigue och relationer till vänner och familj

Kondition/styrka

Motorisk funktion

Fysisk aktivitet

Kommande guidelines

Health promotion

Chairs

Kirsten K. Ness, St. Jude Children's Research Hospital, Memphis, United States

Saskia M.F. Pluijm, Princess Máxima Center for Pediatric Oncology, Utrecht, the Netherlands

Coordinator

Ismay A.E. de Beijer, Princess Máxima Center for Pediatric Oncology, Utrecht, the Netherlands

**International Guideline
Harmonization Group**
for Late Effects of Childhood Cancer

Sammanfattning

- Observationsstudier visar tydliga samband mellan levnadsvanor och risken för sena hälsoproblem.
- Tränings- och livsstilsstudier har genomförts eller pågår och visar lovande resultat för trötthet och livskvalitet, men ännu inga tydliga effekter på sjukdom.
- För att förebygga sena komplikationer behöver insatser leda till hållbara livsstilsförändringar, eftersom problemen ofta uppstår först många år senare.

Tack

aron.onerup@vgregion.se

**BARNCANCER
FONDEN**

UNIVERSITY OF GOTHENBURG

Swedish
Research
Council

Kraftens hus Sjuhärad firar 8 år och digitala Kraftens hus invigs

Teamslänk till
Kraftens hus
egen sändning

Tack för idag!